

Revista

Liceului Teoretic „Ion Neculce”

Tâmbu Frumos

„Oh, oh, oh! Vai, vai, vai de țară! Ce vreme cumolite
a ajuns și la ce cumpănă a căzut!” (Ion Neculce)

Numărul 5

Decembrie 2020

Cuprins:

Din nou despre Școala românească în pandemie

Învățământul online – între metamorfoză digitală și captivitate în propria existență

Feedback de la părinți și elevi despre online

Cutia Pandorei: legenda care ne dă speranță

Șapte mituri ...

Permutarea unui rang

Ce este bullyingul

Engleza prin jocuri de cuvinte

Astrid, regina Belgiei, adorată în viață, adulată după moarte ...

Alimentația nesănătoasă – om bolnav

Sănătatea mintală

Despre onoarea de a fi cititorul unei cărți

Biblioteca – o mină de comori inestimabile (interviu)

Ce ne învață literatura și istoria despre pandemii

Elif Shafak despre regăsirea empatiei și optimismului în timpuri provocatoare

Albert Camus, despre criza actuală

Tetralogia napolitană de Elena Ferrante (recenzie)

Din enigmaticul lirism oriental

Recursivitate și fractali - lecție online

Din nou despre Școala românească în pandemie

Prof. dr. Sergiu-Constantin Enea

Directorul Liceului Teoretic „Ion Neculce” Târgu Frumos

Situația pandemică mondială din primăvara lui 2020 a cuprins inevitabil și România, așa încât toate domeniile vieții au fost afectate, iar învățământul nu a făcut excepție. Din 11 martie 2020 școlile s-au „închis” pentru elevi, iar cvasitotalitatea activității s-a mutat în online.

Începea atunci un capitol nou din istoria învățământului românesc, un capitol despre care am vorbit și cu altă ocazie și din care amintesc doar că menționez problemele uriașe dezvăluite de noua situație și locul fiecăruia în acest sistem.

Dacă ar fi să împart perioada aceasta martie 2020 – ianuarie 2021 în etape cronologice din punctul de vedere al deciziilor centrale și al trăirilor, aș spune că:

-11 martie 2020 – aprilie 2020: carantină, restricții, promisiuni și un haos decizional absolut, nimeni nu știe nimic; fiecare se descurcă după cum poate, știe, vrea, are chef, dar pentru unii a început deja o vară timpurie;

-aprilie – mai 2020: carantină, restricții, revenire din reverie; se articulează niște decizii, uneori contradictorii, dar întrebările fundamentale despre viitor rămân; pentru unii, cei de mai sus este vară de-a dreptul, pentru unii începe acum;

-iunie – iulie 2020: posibile recuperări, examene naționale, curaj, frică, devotament, amăgire, încheierea unei etape, promisiunea succesului celei viitoare;

-august 2020: dezmorțirea din letargie, decizii, indecizii și scenarii, contradicții și pregătiri;

-septembrie 2020: aceleași indecizii și contradicții, dar începe școala; fiecare unitate după pregătirea pe care a avut-o, după scenariul pandemic și incidența în care s-a încadrat, după rezistența la presiune, după posibilitate ...

-septembrie – 9 noiembrie 2020: alternări și raportări săptămânale, alegeri și incidente, cazuri, situații, verde, galben, roșu, dorințe, așteptări, reveniri, recuperări, mimări;

-9 noiembrie 2020 – 29 ianuarie 2021: toată țara e roșie, toți am trecut în online, ceea ce se preconiza din antrenarea pe care am făcut-o de fapt în lunile precedente.

Acum, când ne aflăm spre sfârșitul semestrului I, din care o jumătate s-a desfășurat sub imperiul online-ului, se cuvin câteva aprecieri personale, nefardate și necosmetizate.

Învățământul românesc în pandemie este un dezastru și desprinderea de sistemul clasic făcută abrupt ne-a arătat cât suntem de nepregătiți, deoarece tehnologizarea educației s-a făcut haotic, fără o viziune coerentă și o politică oficială, părând că mai degrabă s-a făcut prin talentul și inspirația unor angajați din sistem în ultimii 30 de ani, prin accesarea unor programe și proiecte sau investiții proprii.

Cu toate acestea, trebuie să acceptăm și să recunoaștem o generală capacitate și stare de adaptabilitate, pentru toți cei angrenați în sistem, elevi și personal didactic. Care sunt consecințele pe termen lung ale acestei situații de 10 luni cu învățământ în diverse scenarii, cu educație exclusiv online este greu de apreciat în acest moment.

Dacă ar fi să observăm un singur rezultat concret acum, acela ar fi că elevii, mai ales cei din clasele terminale cu perspectiva apropiată a examenelor finale, încep să conștientizeze că învățământul clasic este mai apropiat de interesul lor imediat și că își doresc să revină.

Dar mai sunt și alte aspecte, dar despre ele într-o altă pagină ...

¹ S. Enea, Gânduri despre școala online, în Revista Liceului Teoretic Ion Neculce, Târgu Frumos, nr. 4, 2020.

Învățământul online - între metamorfoză digitală și captivitate în propria existență

Prof. Paula-Livia Vorniceanu

Pentru început am putea afirma că specificul epic al vieții școlii s-a evaporat în chipul cel mai evanescent în eterul virtual, un presupus haos pentru o lume nouă ... Nouă, profesioniștilor din educație, ne-a revenit misiunea de a menține pulsul și bătăile inimii școlii active, de a păstra sus stindardul speranței și optimismului, de a ține aprins farul îndepărtatelor perspective ale normalității ... la care dorim să ajungem odată și odată în vremurile tulburi și confuze pe care le traversăm cu toții, deși ne-am impregnat cu toții în conștiință adevărul indubitabil al ireversibilității stării de azi ... Societatea noastră toată s-a transformat, precum în Metamorfoza lui Kafka, într-o gănganie înfiorătoare ...

Una dintre cele mai complicate perioade pentru învățământ... Ne luptăm cu un adversar invizibil, care poartă alternativ diferite forme ... Cei mai mulți dau vina pe coronavirus, însă formele adversarului invizibil se multiplică, se clonează, suferă mutații aproape de la o zi la alta ... indiferența, apatia, lenea socială, inerția, inacțiunea, eschivarea, indignarea, izolarea, auto-exilarea, apetitul pentru amplificarea anxietății colective, prin hrănirea compulsivă cu știri false și puncte de vedere atotștiutoare, opinii vehemente despre realități noi medicale, pe care nu le-au descifrat nici cele mai savante comunități științifice din lume, încurajarea și întreținerea programelor victimizării, lamentațiile, umilința, aplatizarea emoțională, distanțarea, monitorul negru al calculatorului la care s-a redus sala de clasă/colectivul unei clase, lipsa reacției elevilor la inițierea chiar și a celui mai simplu și omenesc dintre dialoguri ... Aproape că a devenit o victorie a umilinței noastre momentul smulgerii unui răspuns din partea elevilor, de tipul Da sau Nu ... Așa că mă duc cu mâhnire spre cuvintele lui Ion Neculce ... „Oh, oh, oh! Vai, vai, vai de țară! Ce vremi cumplite a ajuns și la ce cumpănă a căzut!” .

Zi de zi încercăm să învingem tot acest oftat, bine pecetluit sub masca unei atitudini de optimism, curaj, dorințe de a face ca viața să meargă mai departe, cât de bine se poate în condițiile date ... Nu am renunțat nicio secundă la a păstra activă viața școlii și avem astăzi, totuși, un desfășurător epic al celor muncite în primul semestru al acestui nou an școlar înfiorător în care educația și cultura au fost masiv afectate ...

LICEUL TEORETIC „ION NECULCE” - TÂRGU FRUMOS

CONFERINȚĂ ONLINE
7 octombrie
ora 14:00

Oameni care fac istorie.
Credem în oameni.
Credem în educație.

Conferențiar:

Prof. dr. Sergiu-Constantin Enea
Liceul Teoretic „Ion Neculce”, Târgu Frumos
Din nou despre Târgu Frumos, oțetare și
istoria învățământului românesc

Lector univ. dr. Bogdan-Constantin Neculau
Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Despre lucrurile cu adevărat importante

Parteneri educaționali

Inspectoratul Școlar Județean Iași
DEPARTAMENTUL DE ÎNSUȘIRI PEDAGOGICE ȘI ÎNȘUȘIRI DE ÎNȚEBERIT
Radio România Iași

<http://liceulneculce.ro/>
<http://oameni-care-fac-istorie.home.blog/>

În luna octombrie, Conferința „Educația schimbă viața”, aflată la cea de a doua ediție, în variantă online, a supus atenției elevilor două teme revelatoare pentru identitatea lor culturală și educațională: „Din nou despre Târgu Frumos. Repere din istoria învățământului confesional”, alocuțiune susținută de directorul instituției, prof. dr. Sergiu-Constantin Enea, și „Despre lucrurile cu adevărat importante în viață”, în viziunea domnului lector univ. dr. Bogdan-Constantin Neculau, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. De Ziua Mondială a Educației am startul celei de-a doua ediții a proiectului „Educația schimbă viața”. Împreună cu Consiliul Școlar al Elevilor, am conturat o săptămână plină de acțiune căreia s-au alăturat sute de elevi ai liceului, profesori, parteneri educaționali: Inspectoratul Școlar Județean Iași, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Europe Direct Iași și Radio Iași.

¹ Ion Neculce, O samă de cuvinte, Editura Ion Creangă, București, 1990, p. 11.

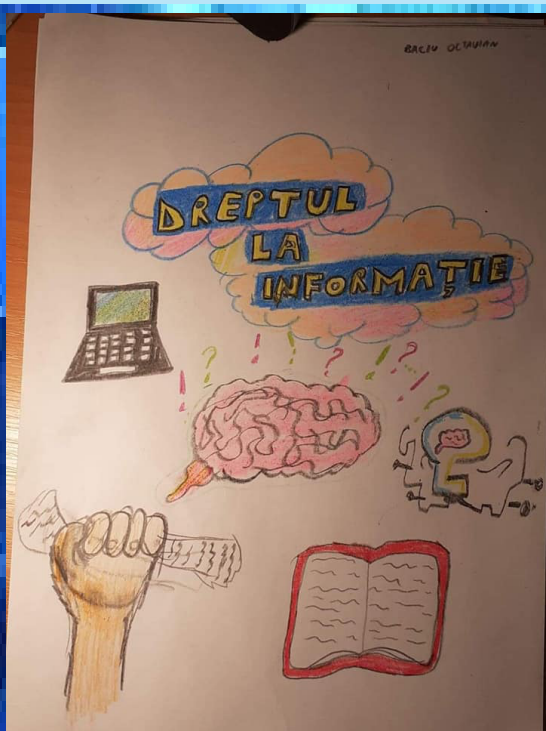
Concursul de scriere reflexivă și creație plastică „Oameni care fac istorie. Credem în oameni. Credem în educație”, Conferința „Educația schimbă vieți”, Campania dedicată elevilor claselor a IX-a „Happy School: Școala noastră, o școală prietenoasă”, sesiunea de dezbatere pe tema solidarității și a valorilor europene, „Împreună suntem mai puternici”, au transcris o carte de vizită a spiritului elevilor și profesorilor noștri, ethosul liceului nostru.

Ziua Europeană a Limbilor a fost, de asemenea, marcată de Catedra de limba franceză a liceului, prin activități specifice și implicarea în Concursul LinguaTest, organizat de Comisia Europeană, care a adus școlii noastre o câștigătoare a Marelui Premiu, Elena David, din clasa a XI-a C.

În luna noiembrie, Consiliul Școlar al Elevilor s-a alăturat celei de-a VIII-a ediții a Campaniei 19 Zile de prevenire a abuzurilor și violențelor asupra copiilor și tinerilor și a organizat acțiuni pentru schimbarea comportamentului social, pentru educarea copiilor și tinerilor, prin implicarea acestora, împreună cu instituții, organizații și alți parteneri ai societății civile, în prevenirea abuzului, neglijării, bullyingului, abandonului și absenteismului școlar, a consumului de droguri și alte substanțe nocive, a traficului de persoane etc.

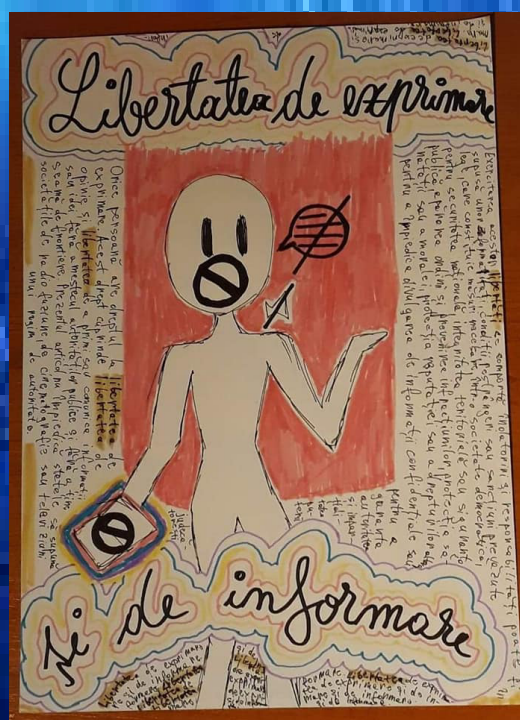
De asemenea, în parteneriat cu Liceul Teoretic „Miguel de Cervantes Saavedra” din Chișinău, Republica Moldova, am realizat acțiuni online de celebrare a Zilei Naționale a României, în cadrul proiectului Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie ... .

Spre finalul anului, doamna prof. Liliana Loghin a coordonat un workshop de dezvoltare a competențelor civice, cu implicarea elevilor clasei a VII-a, care au promovat, prin diferite creații plastice, dreptul la informare, la libertatea de exprimare, non-discriminarea, respectarea diversității, dreptul la libertate.

În final, de neomis este activitatea constantă a redacției revistei liceului, a numărului curent, prin care, și de această dată, s-a constituit un nucleu de acțiune, la nivelul întregii școli, un adevărat sediu central ...

Magia sărbătorilor de iarnă a fost transpusă virtual prin mesaje vizuale și scriptice ale unui număr impresionant de elevi pe pagina de Facebook a liceului, sub îndrumarea doamnei prof. Irina-Roxana Bulai.

Felicitări tuturor celor implicați în această muncă ce vitalizează zi de zi spiritul neculcian, contribuind la performanțele școlii noastre, oricât de grele ar fi vremurile!

Feedback de la părinți și elevi despre online ...

Orele online pentru mine, ca părinte, sunt un chin. Am trei copii și nu știu unde să îi împart ca să poată avea fiecare camera lui să își poată face orele. Nu știu cum să intru pe platformă să o pot conecta pe cea mică, nu pot să le verific de fiecare dată, care intră și care nu. Acasă sunt mult mai distrase și nu se pot concentra suficient ca să nu rămână în urmă și, în ultimul rând, la ore nu se înțelege mai nimic din cauza semnalului.

Învățământul online este greu de realizat în țară noastră, multe familii nu au nici în aceste zile curent electric sau dispozitive (atât profesori, cât și elevi). De multe ori elevii nu văd clar lecția de la tablă ori aud întrerupt, fiind mult mai obosiți decât înainte. Sfatul meu pentru copii este să își stabilească prioritățile, traseul pe care vor să îl urmeze și să muncească pentru îndeplinirea sa.

Nu am o părere prea bună despre această metodă, deoarece copilul, de când știu eu, merge la școală pentru că acolo învață carte, nu acasă. Nu toți copiii pot beneficia de a intra online, nu toți au telefoane, net sau alte surse. Copiii, prin această școală online, își strică vederea deoarece stau prea mult în fața unui ecran, după ce că fac ore online, mai stau și încă 3-4 ore să își facă temele. Copilul trebuie să meargă la școală pentru că are nevoie de colegi, de socializare, nu să

Având în vedere faptul că e primul an de liceu pentru mine, nu mă așteptam să decurgă într-un mod atât de ciudat. În săptămânile alea în care am fost la liceu, mi-a plăcut cum au decurs orele, dar într-un mod mai diferit. În ceea ce privește orele online, nu e chiar atât de rău precum pare, profesorii chiar au un mod destul de bun pentru a preda sau de dat teste și alte proiecte/teme. Eu încerc să mă adaptez la asta, sunt conștientă de faptul că toată treaba asta cu Covidul va dura destul de mult și nu avem încotro niciunul. După părerea mea, mie mi se pare ok la orele online, nu pot să spun că e mai bine decât la școală, chiar deloc, mai ales atunci când profesorii (nu toți) încep să ne certe pentru faptul că nu deschidem camera sau pentru că găsim motive pentru a nu face asta. Sincer, abia aștept să merg că o persoană normală la liceu și să-mi văd absolut toți colegii.

Deși perioada prin care trecem nu este una tocmai fericită, educația trebuie să continue chiar și de acasă. Personal, în luna martie, când vestea că vom sta acasă ne-a luat în surprindere pe toți, am avut un moment de panică în ceea ce privește școala. Știam că, deși vom avea ore online, totul se va schimba și că ușor, ușor, din acel moment, va trebui să fiu mai organizată și mai atentă la ce se predă. În ceea ce privește școala online de acum, lucrurile s-au schimbat în bine: din punctul meu de vedere, și acea panică începe să dispară. Încerc pe cât posibil să înțeleg tot ce se predă, să fiu mult mai atentă și să acord mai multă seriozitate orelor de acum, comparativ celor din primăvară. Pe colegii mei i-aș sfătui să fie cât mai atenți și implicați la ore, pentru a înțelege mult

Cutia Pandorei: legenda care ne dă speranță

Cristiana-Maria Vernică, clasa a XI-a D

Dacă te-ai întrebat vreodată de unde provin următoarele maxime: „Nu deschide cutia Pandorei!”; „S-a deschis cutia Pandorei!”; „Speranța moare ultima!”; „Speranța nu moare niciodată!”, atunci trebuie să citești această legendă.

Potrivit mitologiei grecești, Pandora a fost prima femeie de pe Pământ, făurită de zeii care-l invidiau pe Zeus, deoarece acesta a creat bărbații. În consecință, Hefaistos, zeul meșteșugului, i-a dat corp și chip, Afrodita a înzestrat-o cu frumusețe, Atena i-a dat înțelepciunea, Appolo, talentul muzical, iar Hermes, puterea de convingere.

Legenda ne face cunoscut faptul că, după ce Prometeu a furat focul din Olimp pentru a-l dăruia oamenilor, Zeus a fost ofensat, iar pentru a se răzbuna i-a cerut lui Hefaistos să construiască un ulcior în care zeii să depună toate relele: cruzimea, aroganța, suferința, durerea, lăcomia, gelozia, ura, bolile, lenea, tristețea, teama, suferința și moartea. Doar Atena s-a deosebit de ceilalți zei, așezând speranța în această „cutie”, astfel, acest obiect nu trebuia deschis niciodată.

Această poveste are ca finalitate punerea în lumină a ideilor esențiale legate de curiozitatea umană care, pe de o parte, reprezintă expunerea la lucrurile nefaste ce se pot întâmpla, la anumite comportamente sau evenimente care trebuie oprite sau prevenite (așa se explică apariția primelor două proverbe de mai sus), dar, pe de altă parte, surprinde ideea fundamentală că binele are o șansă reală de triumf prin iluzia fericirii care îți dă puterea de a merge mai departe, îndepărtând răul (ultimele două maxime fiind inspirate din acest principiu).

Zeus, într-un fals acces de bunătate, i-a oferit-o lui Prometeu pe Pandora, în calitate de soție, și ulciorul, drept cadou, dar zeul refuză, simțind că la mijloc este un șiretlic, pe când fratele său, Epimeteu, acceptă, fiind fermecat de frumusețea femeii.

Curioasă din fire, Pandora deschide cutia, iar astfel toate relele din interior s-au împrăștiat pe pământ. Înfricoșată, s-a grabit să închidă capacul, observând că sigurul lucru rămas pe fundul ulciorului este speranța.

Astfel, din cele prezentate anterior se poate observa că mitul cutiei Pandorei ne învață să fim orientați spre cunoaștere și să fim prudenți în a accepta orice iluzie care ar deschide „cutia Pandorei”.

Șapte mituri ...

Cristina Văscănianu, clasa a XI-a D

Cred că ai auzit cel puțin o dată „Mănâncă morcovi ca să ai o vedere mai bună”, mai ales dacă porți ochelari. Ei bine, adevărul este că morcovii au nutrienți care contribuie la menținerea ochilor sănătoși, căci conțin vitamina A, dar nu este nimic magic la aceste legume portocalii.

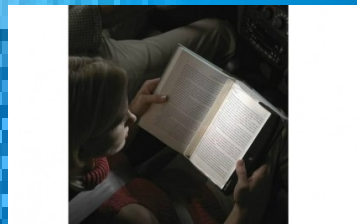
Cel de al doilea mit este referitor la sucurile făcute acasă. Deși sunt obținute din fructe și legume, sucurile naturale nu sunt alegerea cea mai bună: sunt lipsite de fibrele conținute de produsul întreg. Un pahar de suc nu îți va umple stomacul cum ar face-o o porție de legume sau fructe și te va determina să mănânci mai mult ulterior, pentru a te simți sătul.

Cred că ai apucat să întâlnești acel mit în care se spune că înghiți anual câțiva păianjeni în somn fără să știi. Din fericire, nu este deloc așa. În timpul somnului, emitem diverse zgomote și vibrații care sperie arahnidele și le ține departe.

Un alt mit despre care am tot auzit face referire la bateria care are de suferit dacă acesta este ținută la încărcat peste noapte, fără să fie deconectată când este complet încărcată. Experții în tehnologie ne asigură că orice smartphone din ziua de azi este suficient de inteligent pentru a ști atunci când bateria sa este încărcată complet și atunci când ajunge în acest stadiu oprește singur alimentarea cu energia de la

Am auzit foarte des despre cititul la lumină slabă care strică vederea, însă după ce m-am informat, am aflat că lectura într-o lumină slabă nu afectează ochii. Deși poate cauza oboseala ochilor cu multiple efecte negative temporare, este puțin probabil să provoace o schimbare permanentă a funcției sau a structurii ochilor, conform unor studii efectuate pe această temă.

Dacă ai auzit că este necesar să bei 8 pahare cu apă pe zi, ei bine, află că nu este așa. Hidratarea este deosebit de importantă, însă nu există o cantitate bătută în cuie. Aceasta depinde de greutatea corporală și nivelul de activitate.

Dacă îți place să faci sport indiferent de perioada din zi, însă cel puțin o dată te-a oprit afirmația că exercițiile făcute înainte de culcare te țin treaz, acum vei ști că acestea nu provoacă tulburări de somn, în unele cazuri, pot chiar ajuta, dar este important să-ți cunoști propriul ritm.

PERMUTAREA UNUI RANG

(permutarea de grad n a unui rang $r \leq n$!)

Dacă – conform Articolului **Rangul unei permutări**, din Revista Liceului Teoretic “Ion Neculce” Târgu Frumos, Numărul 4, mai 2020 – fiecărei permutări α de grad n îi corespunde, în mod unic, un rang (număr natural) din intervalul $[1, n!]$, atunci **are loc și relația inversă**, care face ca oricărui rang (număr) natural din intervalul $[1, n!]$ să-i corespundă o permutare unică de grad n – în limbaj strict funcțional, există o funcție bijectivă $f: S_n \rightarrow [1, n!] \cap \mathbb{N}$, unde S_n reprezintă mulțimea permutărilor de gradul n , $[1, n!] \cap \mathbb{N}$ reprezintă rangul asociat prin funcția f unei permutări $\alpha \in S_n$ iar $\mathbb{N}$ reprezintă mulțimea numerelor naturale.

Pe baza unui exercițiu din Articolul **Rangul unei permutări**, $r(3\ 1\ 8\ 4\ 5\ 7\ 6\ 2)=10716$, adică permutării $\alpha=(3\ 1\ 8\ 4\ 5\ 7\ 6\ 2)$ de gradul 8, îi corespunde rangul 10716.

Deci, **punem problema inversă**: fie numărul natural 10716; ce permutare, și în ce grad, corespunde rangului $r=10716$? În acest punct trebuie precizat ce factoriale nu pot atinge rangul 10716, adică trebuie rezolvată, mai întâi, inecuația $n! \geq 10716$ ($n \in \mathbb{N}$). Cum $7!=5040$, iar $8!=40320$, se vede clar că permutarea corespunzătoare rangului 10716 nu poate avea gradul 7 sau mai mic decât 7. Prin urmare, pentru rang $r=10716$, vom căuta permutări de gradul cel puțin 8.

Admitem că vrem să asociem rangului $r=10716$, permutarea α de gradul $n=8$.

Întocmim următorul **Tabel 1**:

	7!	6!	5!	4!	3!	2!	1!	0!
	7·7!=35280							
	6·7!=30240	6·6!=4320						
	5·7!=25200	5·6!=3600	5·5!=600					
	4·7!=20160	4·6!=2880	4·5!=480	4·4!=96				
	3·7!=15120	3·6!=2160	3·5!=360	3·4!=72	3·3!=18			
	2·7!=10080	2·6!=1440	2·5!=240	2·4!=48	2·3!=12	2·2!=4		
	1·7!= 5040	1·6!= 720	1·5!=120	1·4!=24	1·3!= 6	1·2!=2	1·1!=1	
	0·7!= 0	0·6!= 0	0·5!= 0	0·4!= 0	0·3!= 0	0·2!=0	0·1!=0	0·0!=0

În tabelul 1, corespunzător gradului n ($n=8$), am completat coloanele $(n-1)!, \dots, 1!, 0!$, în dreptul cărora am atașat toate produsele posibile calculului rangului unei permutări. Marcajele din tabelul 1 se fac, opțional, după completarea tabelului 2.

În **Tabelul 2**, scădem, mai întâi, 1 din r (1 reprezintă rangul permutării identice); apoi, din diferența obținută, scădem din coloana $(n-1)!$ produsul maximal existent (în cazul $n=8$, scădem din 10715 pe 10080 și obținem 635); iterativ, scădem produsele maxime din dreptul următoarelor factoriale până ce din 0 scădem 0 și obținem tot 0 (vezi colțul din dreapta-jos al tabelului 2); aceste tabel este “parcurs unidirecțional” începând cu linia 1 până la linia $n+2$.

		7!	6!	5!	4!	3!	2!	1!	0!
1	10716	1							
2		10715	10080						
3			635	0					
4				635	600				
5					35	24			
6						11	6		
7							5	4	
8								1	1
9									0
10									0

Tabel 3.

Întocmim acest tabel, din start, cu 18 linii, numerotate de la 0 la 17 (de la 0 la $1+2n$).

Rezultatul din rândul 2 este obținut iterativ, parcurgând tabelul (de jos în sus) de la rândul $1+2n=17$ către rândul 2. Penultima coloană (cea de după coloana 0!) o completăm, de jos în sus, pe liniile impare, începând cu linia $1+2n=17$, până la linia 3 cu datele (marcate cu raster bleu) obținute în tabelul 2, citite din dreapta-jos către stânga-sus.

Pentru a obține calculele din rasterul gri, voi preleva rezultatele marcate cu raster bleu din tabelul 1. Apoi, voi completa, pe liniile pare-raster gri, cu x , x fiind cel din linia imediat mai jos și aceeași coloană: $(x-1).k!$, ($0 \leq k \leq n-1$).

Cu x astfel fixat pe linii pare (de la linia 16 la linia 2) (și x nemodificat până la finalul algoritmului), afișăm permutarea de grad k , ținând cont de ordinea preexistentă din permutarea de ordin $k-1$;

-pentru a păstra ordinea preexistentă din permutarea de ordin $k-1$, voi majora cu o unitate toate componentele permutării de ordin $k-1$ care sunt mai mari sau egale decât x fixat din permutarea de grad k ; **de exemplu**, pentru a obține din permutarea $(3\ 2\ 1)$ de grad=3 din linia 12, permutarea de grad 4 din linia 10, având în vedere că $x=2$ -din linia 10 și coloana 3!- trebuie nemodificat, voi majora cu o unitate componentele 3 și 2 din linia 12 (acest lucru l-am marcat cu semnul + la exponent) ; 3^+ din linia 12 va desemna 4 la linia 10, iar 2^+ din linia 12 va desemna 3 la linia 10, obținând astfel, permutarea de lucru $(2\ 4\ 3\ 1)$ din linia 10;

-menționez că pe fiecare linie pară de lucru există două etape de calcul: de exemplu, pe linia 12, obțin, în prima etapă, permutarea de lucru $(3\ 2\ 1)$ pe baza permutării $(2\ 1)$ din linia 14, apoi, în a doua etapă, marchez (pe baza lui $x=2$ din linia 10 și coloana 3!) 3^+ și 2^+ din linia 12, pentru a obține permutarea $(2\ 4\ 3\ 1)$ din linia 10;

-în **tabelul 3** vor exista $n=8$ permutări de lucru – de la permutarea de gradul 1 (linia $2n=16$) până la permutarea de gradul $n=8$ (linia 2); ultima permutare de lucru (din linia 2) este permutarea finală de gradul n ($n=8$) (cea căutată, corespunzătoare rangului $r=10716$).

Lin	7!	6!	5!	4!	3!	2!	1!	0!		
1										$r(\varepsilon)=1$
2	3	1	8	4	5	7	6	2		
3	$(3-1).7!$								10080	10081
4		$1k$	7^+	3^+	4^+	6^+	5^+	2		
5		$(1-1).6!$							0	10081
6			6^+k	2^+	3^+	5^+	4^+	1^+		
7			$(6-1).5!$						600	10681
8				2	3	5	4	1		
9				$(2-1).4!$					24	10705
10					2^+	4^+	3^+	1		
11					$(2-1).3!$				6	10711
12						3^+	2^+	1		
13						$(3-1).2!$			4	10715
14							2	1		
15							$(2-1).1!$		1	10716
16								1		
17								$(1-1).0!$	0	10716

Permutarea de gradul 8 căutată, corespunzătoare rangului $r=10716$ este marcată pe linia 2, pe rasterul roșu, $\alpha=(3\ 1\ 8\ 4\ 5\ 7\ 6\ 2)$.

Tabelul 4.

Să generăm permutări de grad superior lui 8, cu rangul $r=10716$, același cu rangul permutării α .

Gradul permutării	Permutarea	Rang	
8	$\alpha=(3\ 1\ 8\ 4\ 5\ 7\ 6\ 2)$	$r(\alpha)=10716$	
9	$\beta=(1\ 4\ 2\ 9\ 5\ 6\ 8\ 7\ 3)$	$r(\beta)=10716$	***
10	$\gamma=(1\ 2\ 5\ 3\ 10\ 6\ 7\ 9\ 8\ 4)$	$r(\gamma)=10716$	
11	$\delta=(1\ 2\ 3\ 6\ 4\ 11\ 7\ 8\ 10\ 9\ 5)$	$r(\delta)=10716$	

*** Am obținut β din α astfel: am majorat toate "componentele" lui α cu o unitate, apoi am pus componenta 1 pe prima poziție. Analog am obținut γ din β , δ din γ . Pentru a obține direct permutarea φ de gradul 20 din permutarea α de grad 8, cu rangul $r(\varphi)=10716$, vom majora toate componentele lui α cu 12 unități, adică cu 20-8 unități, iar primele 12 componente vor fi, strict în ordine, 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12, adică vom obține: $\varphi=(1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6\ 7\ 8\ 9\ 10\ 11\ 12\ 15\ 13\ 20\ 16\ 17\ 19\ 18\ 14)$.

EXEMPLUL 2. Fie rangul $r=18$ al unei permutări α de rangul 4; arătăm rapid, că $\alpha=(3\ 4\ 2\ 1)$. Folosim coloanele $3!, 2!, 1!, 0!$ Din tabelul 1.

$3!$	$2!$	$1!$	$0!$
$3 \cdot 3! = 18$			
$2 \cdot 3! = 12$	$2 \cdot 2! = 4$		
$1 \cdot 3! = 6$	$1 \cdot 2! = 2$	$1 \cdot 1! = 1$	
$0 \cdot 3! = 0$	$0 \cdot 2! = 0$	$0 \cdot 1! = 0$	$0 \cdot 0! = 0$

		$3!$	$2!$	$1!$	$0!$
1	18	1			
2		17	12		
3			5	4	
4				1	1
5					0
6					0

lin	$3!$	$2!$	$1!$	$0!$		
1						$r(\varepsilon)=1$
2	3	4	2	1		
3	$(3-1) \cdot 3!$				12	13
4		3^+	2	1		
5		$(3-1) \cdot 2!$			4	17
6			2	1		
7			$(2-1) \cdot 1!$		1	18
8				1		
9				$(1-1) \cdot 0!$	0	18

Deci, rangului $r=18$ îi corespunde permutarea $\alpha=(3\ 4\ 2\ 1)$ de gradul 4.

Apoi, rangului $r=18$ îi corespunde permutarea $\beta=(1\ 4\ 5\ 3\ 2)$ de gradul 5.

Apoi, rangului $r=18$ îi corespunde permutarea $\varphi=(1\ 2 \dots n-4\ n-1\ n\ n-2\ n-3)$ de gradul n .

Exercițiu. a) Arătați că rangului $r=543$ îi corespunde permutarea $\varphi_1=(5\ 3\ 4\ 2\ 1\ 6)$.

b) Arătați că rangului $r=543$ îi corespunde permutarea $\varphi_2=(1\ 2\ 7\ 5\ 6\ 4\ 3\ 8)$.

c) Arătați că rangului $r=1543$ îi corespunde permutarea $\varphi_3=(3\ 1\ 7\ 4\ 2\ 5\ 6)$.

Ce este bullyingul Reflecții ...

Ivona-Maria Graur, clasa a XI-a F

Bullying. Ce este? Este, precum am mai spus, durere împărțită gratuit. Ce face? Te distruge. De ce? Aici este mai mult de vorbit. Și voi vorbi cu precădere despre bullyingul verbal. De ce nu poate fi considerat o opinie și tratat ca atare? De ce blamez această „opinie”, într-o societate democratică, care conferă dreptul la libera exprimare? Pentru că nu este o opinie. Vedeți voi, între părere și răutate se obișnuia a fi o linie destul de lată, dar, din păcate, marcată doar cu nisip. Văltoarea vieții, în timp, a suflat, iar nisipul s-a pierdut alături de capacitatea de diferențiere. Cei șapte ani de acasă sunt importanți tocmai pentru că trasează aceste limite ale umanității cu ceva mai durabil decât nisipul. Revenind la cele spuse anterior, părerea ta, subiectivă, despre o persoană, este strict părerea ta. O ții, preferabil, pentru tine, sau o împărtășești persoanei în cauză. Voi da un exemplu: „Nu îmi place cum te îmbraci”. Asta este opinia ta și mulțumesc pentru că ai exprimat-o. Poate voi învăța ceva din ea. Cât despre răutate? O așa-zisă critică, de această dată deloc constructivă, unicul său scop fiind înfrustarea/umilirea persoanei către care este îndreptată. Alt exemplu: „Te îmbraci ca o sărăntoacă, iar hainele îți scot în evidență grăsimea de pe corp. Ești dezgustătoare. Eu, în locul tău, nici nu aș mai ieși din casă.” Bullyingul? Răutate REPETITIVĂ. Cred că pare mult mai simplu de înțeles acum de ce este inacceptabil să calci peste imaginea cuiva. Pentru că îi dobori în câteva minute stima de sine, care a fost clădită poate în ani. Cât despre cyber-bullying, eu îl privesc ca fiind fratele bullyingului verbal, expus unui public mult mai larg, din păcate, și cu agresori mult mai lași, schingiuirea stimei de sine fiind în continuare, principalul efect, iar frustrările, principala cauză. Poate sună dur. Sau poate greșesc. Poate sunt încă mică și nu știu ce spun, dar ce știu, ce am simțit pe pielea mea, e că doare și că îți revii mult prea greu, dacă îți revii. Cuvintele sunt o lamă cu două tăișuri, de aceea vă rog să aveți grijă cu ele, indiferent dacă le tastați sau le vorbiți. Să nu vă tăiați.

Repere științifice...

Georgiana-Elena Dirîță, clasa a XI-a D

Psihologul norvegian Dan Olweus (1931-2020), recunoscut ca pionier și fondator al conceptului de bullying, consideră că acest fenomen se manifestă atunci când o persoană este expusă, în mod repetat și în timp, la acțiuni negative, fizice și psihologice, de către una sau mai multe persoane. Se aduce, astfel, un prejudiciu intenționat, direct sau indirect, prin crearea unei situații de disconfort în diferite moduri: cuvinte jignitoare, șicane, umilințe, injurii, admonestări, constrângeri, hărțuiri.

Bullyingul în școli a devenit în ultimele decenii o problemă importantă de sănătate publică, întrucât cercetările au demonstrat asocierile comportamentelor agresive cu dezvoltarea anumitor tulburări în dezvoltarea psihosocială a copiilor și adolescenților. Violența în școli este una dintre cele mai vizibile forme de violență asupra copiilor. Școlile nu pot îndeplini rolul important de învățare și socializare, dacă acestea sunt un

mediu în care se desfășoară agresivitatea, intimidarea, violența.

Tinerii care sunt victimizați în aceste acte agresive sunt percepuți de către egalii de vârstă ca fiind fizic inferiori și au mai puține relații sociale decât cei nevictimizați. De cealaltă parte, tinerii, care se angajează în comportamente de hărțuire, au în general mai multe probleme de conduită.

Au fost identificați mai mulți factori sociali și de mediu care sunt asociați cu dezvoltarea unui comportament agresiv în adolescență. Stilul parental și relațiile formate în familia de origine au o influență în acest sens. Unele studii au arătat că implicarea scăzută între membrii familiei și structura monoparentală predispun tinerii la comportamente de hărțuire. Pe lângă acești factori, se mai adaugă și experiențe din copilărie care implică agresivitate, cum ar fi disciplina fizică, pedepse nepotrivite, violență familială și hărțuire din partea fraților.

Referințe:

- Alecsandra Irimie – Ana et al., *Fenomenul de bullying în rândul adolescenților cu tulburări de sănătate mintală*, <http://snpcar.ro/wp-content/uploads/2019/09/Fenomenul-de-Bullying-%20C3%AEn-r%C3%A2ndul-adolescen%C8%9Bilor-cu-tulbur%C4%83ri-de-s%C4%83n%C4%83tate-mintal%C4%83.pdf> (accesat la data de 04.11.2020) ;
- Iulia Durac, *Fenomenul de bullying în școală. Exemple europene de bună practică*, <https://ro.scribd.com/doc/181657176/Fenomenul-de-bullying-in-scoli-pdf> (accesat la data de 11.11.2020).

Observații: Luând în considerare prevalența fenomenului de violență școlară la nivel național, am considerat oportun a identifica formele de agresivitate în școală, respectiv în cadrul Liceului Teoretic „Ion Neculce” Târgu Frumos, a cauzelor determinante și a măsurilor ce se pot lua. Astfel, în intervalul 10-13 noiembrie 2020, s-a realizat un studiu de tip exploratoriu, transversal, nonexperimental, care a constat în completarea unui chestionar de către un eșantion compus din 519 elevi, din totalul acestora, 342 de respondenți sunt de gen feminin și 177 de participanți sunt de gen masculin, cu vârste cuprinse 14 și 19 ani, provenind din mediul rural și urban. Analiza și concluziile acestui studiu vor fi publicate în viitorul număr al revistei.

Echipa de proiect: director, prof. dr. Sergiu-Constantin Enea, consilier școlar, prof. Mihaela Muscalu, consilier educativ, prof. Paula-Livia Vorniceanu, Biroul Executiv al Consiliului Elevilor: Lavinia Asăvoaie, Andreea Butnaru, Alexandra David, Iuliana Moraru.

Engleza prin jocuri de cuvinte

prof. Roxana Rusu

Motto:

„Cuvântul e sunet și culoare, e messengerul gândului uman.” (Tudor Vianu)

Un mod eficient și distractiv de a ne implica mai mult în învățarea și îmbunătățirea limbii engleze este prin jocurile de cuvinte. Prin astfel de jocuri elevii se bucură de o atmosferă relaxată, de competitivitate și motivație, își pot îmbunătăți abilitățile cognitive, pronunția și limbajul.

Printre jocurile de cuvinte cele mai distractive, captivante și antrenante regăsim:

1. **Palindromul (Palindromes)**, denumire care provine din grecescul *palin* – în urmă și *aromos* – direcție, reprezintă un joc distractiv constând în găsirea unui cuvânt sau a unei fraze care, citite de la dreapta la stânga și de la stânga la dreapta, să aibă același înțeles.

Cele mai simple și mai numeroase sunt palindromurile monosilabice, precum: DID, SEES, POP, NOON, NUN.

He SEES only our faults.

I like POP music.

Mai interesante și mai rare sunt palindromurile plurisilabice: RACECAR, KAYAK, REFER, ROTATOR.

Tim has bought a RACE CAR.

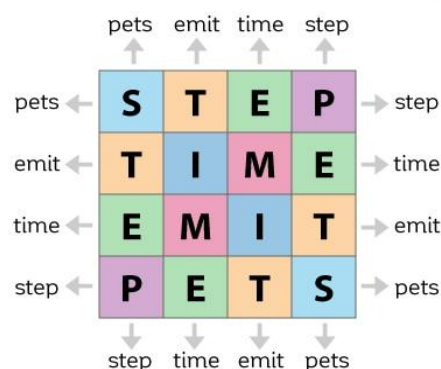
De asemenea, numele unor persoane pot fi palindromuri: ANNA, BOB, HANNAH, OTTO, și există chiar și exemple de propoziții și fraze:

Rise to vote, sir.

Madam, I'm Adam.

Was it a rat I saw?

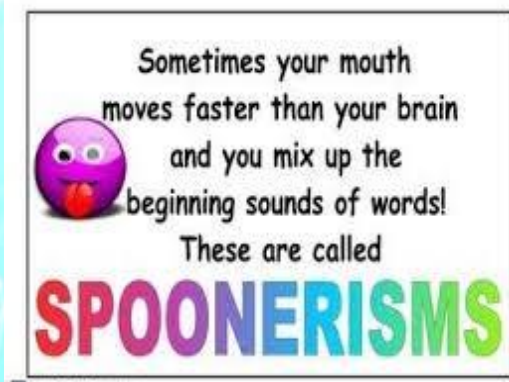
O activitate antrenantă cu palindromuri, ce o putem folosi “face to face”, în clasă sau online, este cea denumită “wordsquare” (pătratul magic cu cuvinte încrucișate) în care fiecare coloană poate fi citită de la stânga la dreapta și invers, astfel încât elevii să descopere cuvintele cu același înțeles.

2. Un **spoonerism** este o greșală de citire haioasă, o deformare intenționată a exprimării, în care consoanele corespunzătoare, vocalele sau morfemele sunt schimbate între două cuvinte. Exemple de spoonerisms: ‘eye ball’ în loc de ‘bye all’, ‘fighting a liar’ în loc de ‘lighting a fire’, ‘bad salad’ în loc de ‘Sad ballad’.

Activități posibile la clasă sau online ar fi ca elevii să propună, să creeze propriile expresii de spoonerism sau să găsească sensul corect al unor spoonerisme și apoi să le potrivească cu imagini, cu anumite cântece,

videouri, gifs sau chiar să pună în practică mici jocuri de rol folosind diferite spoonerisme.

Tongue twisters (învârteli de limbă/răsuciri ale limbii) sunt construcții de fraze cu sunete asemănătoare ale căror pronunție rapidă și repetată este dificilă chiar și pentru vorbitorii nativi. Unele tongue twisters sunt făcute pentru distracție, dar pentru actori, politicieni și prezentatori de televiziune/radio, ele sunt folosite ca exerciții de dicție.

Aceste tongue twisters sunt extrem de utile la orele de limba engleză, reprezentând o modalitate eficientă și plăcută de a îmbunătăți pronunția elevilor și trebuie reamintit elevilor că nu contează cât de repede le spui, ci și cât de clar.

Există diferite tipuri de tongue twisters, unele mai lungi și mai dificile, altele mai scurte și mai ușoare, unele sub formă de poezie, altele sunt proverbe, toate ajutându-ne să vorbim mai clar și să pronunțăm cât mai bine cuvintele în limba engleză:

Classic Tongue Twisters

Peter Piper picked a peck of pickled peppers.

She sells seashells by the seashore.

Short Tongue Twisters

She sees cheese.

Which witch is which?

Stupid superstition.

Difficult Tongue Twisters

I wish to wish the wish you wish to wish,

but if you wish the wish the witch wishes,

I won't wish the wish you wish to wish.

Level: Medium   **Sounds/words emphasised: b**

“ A big bug bit the little beetle
but the little beetle bit
the big bug back. ”

BRIDGES

Referințe:

- <https://dexonline.ro/>
- <https://www.wikipedia.org/>
- <https://www.cbc.ca/kidscbc2/the-feed/palindromes-theyre-the-same-backwards-and-forwards>
- <https://lotsofwords.com/palindromes>
- <https://www.smart-words.org/tongue-twisters.html>

Astrid, regina Belgiei, adorată în viață, adulată după moarte ...

Adriana Nica, clasa a XI-a D

A fost odată ca niciodată o prințesă care a venit pe lume pe 17 noiembrie 1905, la Stockholm, în palatul prințului Carl de Suedia. La vârsta de nici 14 ani, din ce în ce mai frumoasă, este extrem de tristă să își vadă sora mai mare plecând și devenind prințesa Axel de Danemarca. Pentru a-și mai alina durerea, mezina se apucă de gătit. Această predilecție pentru arta culinară îi va aduce o reputație nu tocmai intelectuală. Dar cultivarea legumelor, creșterea găinilor și a iepurilor și coacerea tartelor nu au făcut-o să uite de eticheta unei tinere din Casa de Gotha: dans, ținută... Cum trebuie să te așezi, cum să saluți, cum să pășești...

La sfârșitul lui 1925, când se afla la Paris, ea îi mărturisește prietenei ei că a întâlnit un bărbat „care a complimentat-o și care i-a făcut o impresie puternică”. Ea îl va numi „Domnul Mister”, până în martie 1926, când îi mărturisește confidentei ei că este vorba despre prințul Leopod, moștenitorul tronului Belgiei. În vara aceluiași an, prințul Leopod este invitat la vila Fridhem, unde, împreună cu Astrid, descoperă împrejurimile și prima pasiune comună (plimbările cu mașina). Pe 21 septembrie, telegramele anunță logodna celor doi. O primă căsătorie, civilă, va fi celebrată la Stockholm, pe 4 noiembrie 1916, urmată de o ceremonie luterană. A doua căsătorie, catolică, va avea loc la Bruxelles, șase zile mai târziu. Ei vor avea trei copii: Josephine Charlotte, Baudouin și Albert. O viitoare mare ducesă de Luxemburg și doi regi ai Belgiei: viitorul dinastiei este asigurat.

Astrid a iubit dintotdeauna muntele, ca și soțul ei. Pe 29 august 1935, cuplul se află în Elveția, la

vila Haslihorn, pe malul Lacului celor Patru Cantoane, lângă Lucerna. Înainte de a se întoarce la Bruxelles, cei doi suverani plănuiesc o ultimă excursie. Leopod, căruia îi place să conducă prin ținuturi minunate, cere să fie trimisă mașina soției. La ora 9 mașina demarează, cu regina stând în locul din dreapta. Vizibilitatea este perfectă, dar carosabilul încă alunecos. După mărturia lui Pierre Devuyst, Astrid verifica itinerarul pe harta pe care a întins-o pe genunchi. Din păcate, regele, care conduce cu 70 km/oră, se apleacă pentru a-și ajuta soția să găsească ceea ce căuta. Mașina derapează pe asfaltul încă umed, șoferul pierde controlul mașinii, iar automobilul intră cu viteză într-o groapă, dărâmă un parapet, se izbește de primul

copac, se rostogolește de câteva ori și sfârșește prin a se propti în stufărișul de pe marginea lacului. Regina a fost proiectată afară din mașină și a zăcut inconștientă, poate chiar a murit pe loc. Nu împlinise încă 30 de ani. În locul unde mașina și-a încheiat cursa, s-a ridicat o capelă comemorativă. Funerariile reginei au avut loc într-o zi de marți, la data de 3 septembrie 1935. Milioane de oameni izbucnesc în plâns când, dinaintea lor, trece marele dric placat cu aur, urmat pe jos de rege, cu chipul marcat de răni și de disperare, cu brațul stâng într-o eșarfă, șhiopătând ușor. El a urmat sicriul pe jos.

Cea mai tânără și mai fermecătoare dintre suveranele europene ale vremii sale nu a încetat să seducă, să stârnească simpatia, să își țină promisiunile, să răspândească dragoste și simplitate. Astrid a fost un vis

Referințe:

- wikipedia.ro;
- Jean des Cars, Saga reginelor, Editura Corint, București, 2015.

Alimentația nesănătoasă – om bolnav!

Maria Petraru, clasa a XI-a D

Sănătatea și echilibrul fiecăruia se află în corelație directă cu hrana. Deprinderea unei alimentații adecvate aduce, împreună cu alte elemente corecte de comportament, o viață sănătoasă. În ceea ce privește actul hrănirii, nu este important doar ce mâncăm, ci și cât, când și cum ne alimentăm.

După cum se știe, nu numai hrana nesănătoasă dăunează corpului uman, ci și un mod de hrănire necorespunzător, derivat din adoptarea unui comportament alimentar greșit. Dacă alegem să mâncăm în oraș, fast-foodurile par a fi cea mai ieftină și cea mai la îndemână opțiune, dar nu una tocmai sănătoasă: mâncarea se face repede, o luăm la pachet, astfel, facem economie de timp, de bani, într-o lume în care acestea par a fi singurele valori, iar sănătatea nu mai contează.

De puține ori ne gândim la ce mâncăm, iar fast-foodurile ne determină foarte ușor să le alegem, știind cum să ne atragă (promoții, diferite mascote, atmosfera din local și altele). Una din cele mai importante probleme asociate produselor de tip fast-food este aceea că nu aduc organismului principii nutritive, că sunt foarte bogate în sare și în grăsimi. Această combinație este extrem de dăunătoare, iar rezultatele ei sunt: supraponderalismul, accelerarea unor procese metabolice, dezvoltarea rezistenței la insulină, apariția unor afecțiuni cronice precum dislipidemiile și diabetul.

Consumul lor nu induce o stare de sațietate, chiar dacă, din punct de vedere nutritiv, kaloriile furnizate organismului sunt suficiente. Ca urmare, tendința este de a

consuma cât mai mult, ceea ce provoacă în timp supraalimentarea. Un alt obstacol este acela că alimentele fast-food pot înlocui alte produse, mai hrănitoare și mai sănătoase. Sucurile carbogazoase ajung să înlocuiască lactatele, sucurile naturale, ceaiurile. Fructele proaspete sunt înlocuite cu mici gustări rapide, precum cartofii prăjiți și salata verde. Alimentele fast-food s-au modificat de-a lungul timpului, însă adevărul despre acestea este încă discutabil.

Sunt ele periculoase pentru sănătate? Sunt riscurile atât de mari sau motivele de îngrijorare nu ar trebui să ne preocupe atât de mult? Din punctul de vedere al specialiștilor, această mâncare este nesănătoasă și ar fi cauza diferitelor boli ale organismului. Sfaturile medicilor sunt cele de a evita mâncarea de tip fast-food, alegând o hrană naturală, mai sănătoasă, bazată pe fructe și legume, precum și pe mâncărurile gătite în casă.

Referințe:

- www.sfatulmedicului.ro

Sănătatea mintală

Daria-Ioana Virgă, clasa a XI-a D

Cu toții ne simțim anxioși sau îngrijorați, însă puțini oameni dezvoltă o boală mintală!

Ce este o boală mintală? Ei bine, boala mintală este o afecțiune care împiedică raționamentul logic al gândirii, relaționarea cu ceilalți și desfășurarea activităților de zi cu zi. De-a lungul timpului au fost descoperite numeroase boli de acest fel, cel mai des întâlnite fiind: depresia, tulburările de anxietate, de alimentație și dispoziție, dar și schizofrenia și dependența de anumite substanțe. Aceste probleme nu se bazează doar pe slăbiciuni personale, dar cu siguranță afectează pe oricine, indiferent de vârstă, gen, naționalitate, etnie sau statut socio-financiar. În cele mai fericite cazuri, aceste afecțiuni pot fi tratate.

Care sunt simptomele? Simptomatologia depinde, în general, de boala în sine care poate afecta emoțiile, gândurile sau comportamentul. Printre ele se află și sentimentul de ratare ce duce la modificări mari ale stării de spirit, la izolarea de familie, prieteni sau activități, oboseală sau probleme cu somnul, furie, ostilitate, violență, schimbări bruște ale dispoziției, paranoia și gânduri frecvente despre moarte sau suicid, de aceea este bine ca, imediat cum apar simptomele, să se apeleze la specialiști. Există și cazuri în care simptomele apar sub formă de probleme fizice, cum ar fi durerile de stomac, de spate sau insomniile. Mulți oameni care sunt afectați de o asemenea boală se pot simți mai bine în urma unui tratament, fie el medicamentos sau nu, sau în urma unei discuții cu un psihoterapeut.

Care sunt cauzele? Cauzele dezvoltării unei boli mintale nu sunt cunoscute în totalitate, dar studiile arată că, în majoritatea situațiilor, acestea sunt legate de o varietate de factori genetici, biologici sau de mediu:

- moștenire genetică;
- expunerea la anumite condiții în perioada fetală (înainte de naștere): inflamație, toxine, droguri sau alcool;
- factori de neurochimie cerebrală: neurotransmițătorii sunt anumite substanțe chimice din creier care transmit semnale către alte părți din creier sau din organism. Când rețelele de neuroni din care fac parte neurotransmițătorii sunt afectate, se poate deteriora funcția sistemului nervos.

Factorii care influențează dezvoltarea unor boli mintale sunt:

- afecțiuni ale membrilor familiei în trecut;
- situații stresante (moartea unei persoane dragi, divorț sau probleme financiare);
- boli cronice, cum ar fi diabetul;
- afectarea creierului în urma unei lovituri la cap sau a unei vătămări;
- consumul de substanțe stupefiante (alcool, droguri);
- abuz sau neglijare în copilărie.

Bolile psihice au tendința de a avea o frecvență tot mai mare, de aceea se estimează că 1 din 5 adulți are o boală mintală într-un an. Pot apărea la orice vârstă, din copilărie, până la cele mai înaintate vârste, și pot fi temporare sau pe o perioadă lungă de timp, caz în care o persoană poate suferi de mai multe afecțiuni în același timp.

Referințe:

<https://www.reginamaria.ro/articole-medicale/ce-inseamna-sanatatea-mintala-cauzele-si-semnele-afectiunilor-mintale> (accesat la data de 15.10.2020).

Despre onoarea de a fi cititorul unei cărți

Elena Chihaiu, clasa a XI-a A

Am citit de mică, îmi aduc și acum aminte de prima carte citită, prima carte oficială, acea carte ce conținea mai mult de 50 de pagini. Îmi rugam mereu fratele să ia cărți de la bibliotecă pentru mine, eu eram prea mică să am fișă. Când mi-a adus cartea intitulată „Bunicul”, am studiat-o pe toate părțile și am știut că va fi începutul aventurii vieții mele. O aventură ce continuă de 10 ani, cuvinte după cuvinte, pagini după pagini, cărți după cărți, toate mi-au devenit atât de inevitabile, atât de importante în viața mea.

Am cărți peste tot în casă, unii ar numi asta dezordine, dar eu o văd ca pe o modalitate de a mă ține mereu conectată cu alte lumi. Acel sentiment că trăiești sute sau poate mii de vieți într-una singură, cred că doar noi, cei care citim, avem parte de acest sentiment cu adevărat divin. Să evadezi din obișnuit, să te lași prins în lumi cu totul nemaivăzute și diferite de la carte la carte.

Fiecare carte e o bucațică din sufletul autorului, este o modalitate prin care cunoaștem alți oameni, modul în care scrie

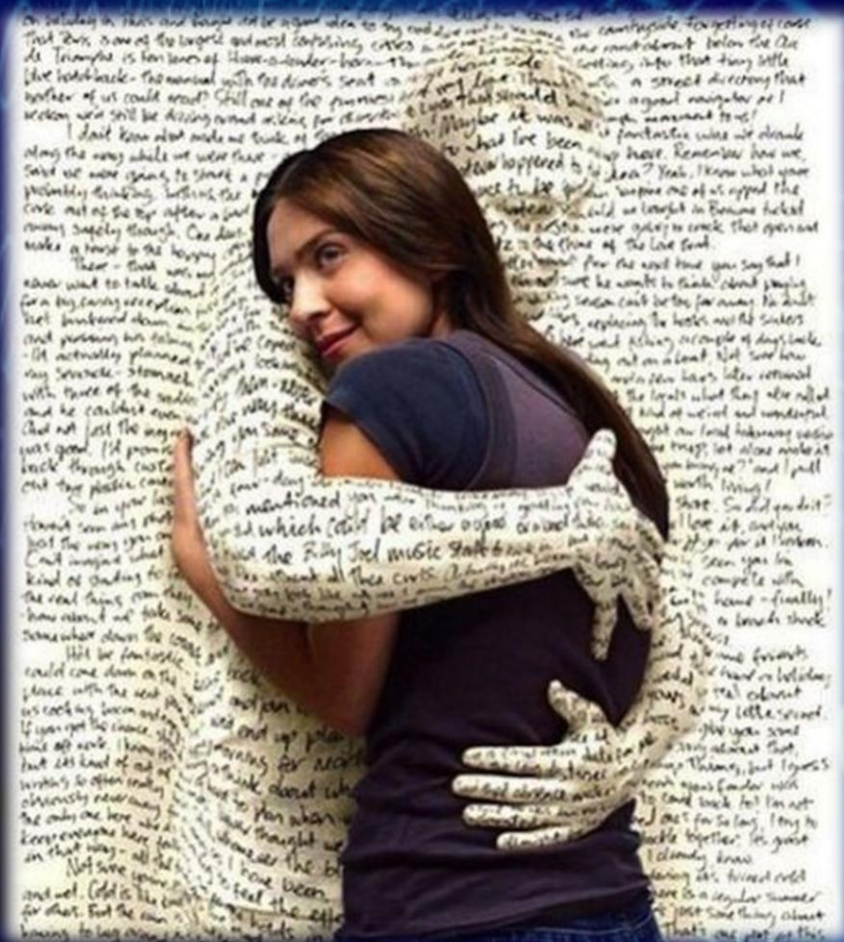
cineva, îl definește cu adevărat. Să fii cititor e și o onoare, să citești gândurile și rolul imaginației altor oameni e ceva ce dănuie. Cartea unui scriitor îl face pe acesta nemuritor.

Cititul are atâtea beneficii... Este o modalitate de a ne îmbunătăți memoria, de a ne crește capacitatea de focalizare și atenția. Să citești te face mai inteligent, mai creativ, te ajută să dormi mai bine, reduce stresul, este o modalitate atât de eficientă de a ne relaxa!.. Pentru mine, să fiu cu o carte în mână e ceva atât de relaxant, mă simt liberă.

Probabil un cititor trece prin toate stările posibile, suferă odată cu personajele, râde, plânge, se află pe culmile fericirii, ca peste câteva minute și două pagini să fie în golul deznădejdiei, un univers de emoții și trăiri.

Vă îndemn pe toți să citiți, vă îndemn din tot sufletul meu!

Sper că peste ani, îmi voi îndeplini visul, să-mi public propria carte și să ofer și eu la rândul meu, o parte din sufletul meu.

Biblioteca – o mină de comori inestimabile

Interviu cu doamna Ionela Călugăru, bibliotecar coordonator al Bibliotecii Orașului Târgu Frumos *Universul cunoașterii*

Iuliana Moraru, clasa a XII-a DI

Iuliana Moraru: Ce înseamnă biblioteca pentru dumneavoastră?

Ionela Călugăru: Biblioteca este locul excepțional de documentare, inspirație și învățare, „o mină de comori inestimabile” de unde fiecare dintre noi își poate extrage informațiile și cunoștințele necesare formării și dezvoltării personale și profesionale.

I. M.: Ce v-a determinat să îmbrățișați profesia de bibliotecară?

I. C.: Fascinația cărții și a lecturii m-au marcat și m-au prins în mrejele lor magice încă din copilărie. Am petrecut mult timp în biblioteci, iar după finalizarea studiilor, am ales să profesez în domeniu, dar nu simt profesia de bibliotecar ca fiind un loc de muncă, îl percep ca un loc al sufletului meu, o lume pe care nu doar că-mi face plăcere să o descopăr zi de zi, dar care mă și provoacă zilnic pentru a găsi modalități și oportunități de a împărtăși bucuria cunoașterii cu ceilalți oameni.

I. M.: Care este misiunea bibliotecii în orașul Târgu Frumos?

I. C.: Misiunea bibliotecii în orașul Târgu Frumos este aceea de a fi la dispoziția comunității prin serviciile și programele oferite gratuit, venind astfel în întâmpinarea nevoii de lectură, informare, educare și recreere a tuturor celor interesați.

I. M.: Cum se raportează oamenii la bibliotecă în contextul pandemic actual? Ați observat diferențe față de perioada precedentă, de normalitate?

I. C.: În perioada pandemiei, biblioteca a fost deschisă pentru public, bineînțeles, respectând strict normele anticovid. Am asigurat serviciul *împrumut carte* și accesul la centrul de internet. Publicul a solicitat prelungirea termenilor de restituire a publicațiilor pentru a evita vizitele la bibliotecă din două în două săptămâni, iar persoanele în vârstă au dorit livrarea cărților la domiciliu, lucru pe care am reușit să-l realizăm cu sprijinul Poliției locale. Prin intermediul internetului am ținut strâns legătura cu cititorii reușind să răspundem prompt solicitărilor acestora. Diferența față de perioada anterioară pandemiei a constat în faptul că a scăzut semnificativ frecvența utilizatorilor deoarece toate celelalte activități au fost suspendate.

I. M.: Care considerați că sunt cele mai importante activități și proiecte desfășurate în cadrul acestei biblioteci, până în prezent?

I. C.: În decursul timpului biblioteca a derulat multe activități și proiecte. Unele dintre ele s-au bucurat de un ecou deosebit în rândul utilizatorilor și în sfera noastră profesională, pentru unele dintre ele obținând finanțări nerambursabile importante și chiar premii, altele au fost doar încercări prin care am prospectat preferințele cititorilor. Cert este că în fiecare an am avut în vedere adecvarea ofertei noastre la așteptările tot mai pretențioase ale utilizatorilor, oferind evenimente și activități noi pentru copii și tineret, programe de interes general, din sănătate, educație, divertisment etc. pentru toate categoriile de cititori, încercând astfel să ținem pasul cu dinamica lumii moderne și să dovedim flexibilitate în relația cu publicul nostru.

Cel mai important proiect desfășurat în cadrul bibliotecii a fost programul „Biblionet”, de care a beneficiat majoritatea bibliotecilor din țară.

A fost un proiect de anvergură, desfășurat pe parcursul a 6 ani (2009-2014), finanțat de Fundația Bill & Melinda Gates, derulat în colaborare cu Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR), Ministerul Culturii, autoritățile locale și naționale și bibliotecile publice din întreaga țară.

Introducerea calculatoarelor și a internetului în bibliotecă a schimbat fundamental rolul bibliotecii în comunitate. Internetul ne-a ajutat să găsim mai ușor cărțile, să ne documentăm mai bine despre ele, să le promovăm și să le aducem mai aproape de oameni.

Programul s-a transformat într-un serviciu permanent al bibliotecii concretizat prin organizarea centrului de internet, unde, și în prezent, utilizatorii pot beneficia gratuit de accesul la cele 14 calculatoare din dotare - se pot informa, își pot elabora lucrările pentru școală, pot participa periodic la cursuri IT sau pot interacționa virtual cu rudele plecate în străinătate.

Un alt proiect important al bibliotecii este „BiblioVacanța” derulat pe perioada vacanței de vară. Cuprinde o paletă largă de activități interactive, realizate cu ajutorul voluntarilor (elevi, studenți, cadre didactice, pensionari) și răspunde nevoii reale exprimate de copii și de familiile acestora de a petrece în mod activ și atractiv vacanța de vară. Principalele activități sunt: clubul de lectură pentru cei mici care are ca obiectiv formarea cititorilor, clubul de șah, clubul de scrabble, atelierul de creație și creativitate manuală. Organizarea celor 10 ediții succesive a demonstrat un interes din ce în ce mai mare al copiilor și adolescenților față de acest program, agreeat în egală măsură și de părinți.

I. M.: Care este cartea dumneavoastră favorită și de ce? Sau, dacă nu puteți alege doar o carte, care ar fi, să zicem, un top trei?

I. C.: Îmi este greu să nominalizez o carte preferată sau chiar să fac un top trei. Voi numi absolut aleatoriu, câteva cărți care mi-au provocat mult gândirea și imaginația și m-au determinat să le recitesc din nou, și din nou, de fiecare dată când o situație din realitatea înconjurătoare mi-a amintit de subiectul din aceste cărți: „Ciurma” de Albert Camus am recitit-o în perioada stării de urgență și i-am perceput mai bine sensurile, dar, mai ales, valoarea din punct de vedere literar pentru că am făcut mereu paralela între povestea relatată de Camus și realitatea prin care trecem noi de aproape un an de zile. M-a impresionat modul în care este descris sentimentul lipsei de libertate și lupta curajoasă a oamenilor cu moartea. „1984” de George Orwell pentru că este o carte cu înțelesuri profunde, filosofice, care te ajută să înțelegi mai bine natura umană. „Și vei găsi comoara din adâncul tău” de Laurent Gounelle pentru că emană mult optimism și pentru că m-a reînviat să visez.

I. M.: Ce rol credeți că are cartea pentru tineri în această perioadă de distanțare socială?

I. C.: Mai mult ca niciodată, cartea ne ajută în această perioadă să ne petrecem timpul într-un mod cât mai plăcut și favorabil nouă. Nu doar că ne distrage atenția de la problemele actuale, dar ne ferește și de monotonie. Cititul este o sursă excelentă de recreere și reprezintă un mod prielnic de a scăpa de plictiseală, devenind astfel mult mai relaxați, mai revitalizați și mai bogați în cunoștințe spre deosebire de starea care o oferă mai ales tinerilor tehnologia modernă - gadgeturile.

I. M.: Ce îndemn puteți adresa tinerilor din Târgu Frumos pentru această perioadă dificilă a pandemiei?

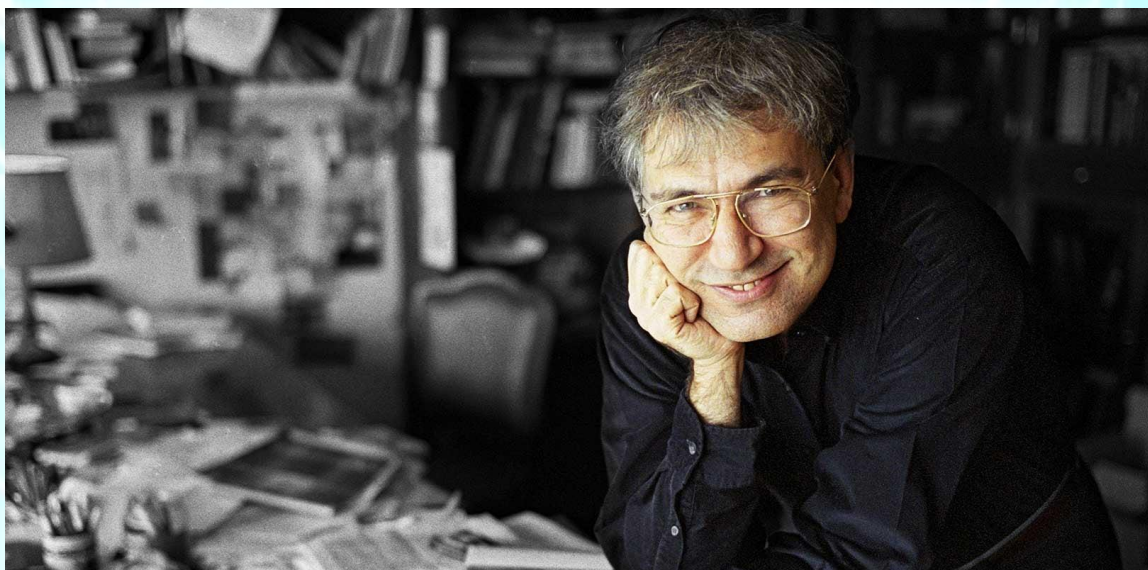
I. C.: Este perioada în care tinerii ar trebui să studieze și să citească cât mai mult, dat fiind faptul că trebuie să stăm mai mult timp în casă. Cărțile îi vor ajuta să-și deschidă mintea, să se dezvolte uman și spiritual, să ajungă să înțeleagă sensul lucrurilor și astfel să știe ce vor să facă în viață.

Este bine ca fiecare dintre noi să-și facă un plan de lectură pentru anul 2021 și cea mai mare parte din cărțile propuse a fi citite să le citească în primele 4 luni ale anului. Tinerilor, pentru că sunt amatori ai rețelelor de socializare, le recomand să se înscrie în comunitatea internațională Goodreads și să participe la 2021 Reading Challenge.

În alegerea titlurilor ar fi bine să înceapă cu cărțile pe care au dorit să le citească, dar nu au avut timpul sau dispoziția necesare până acum, mă refer aici mai ales la bibliografia școlară, dar să aibă în vedere și noutățile apărute care de cele mai multe ori sunt cărțile care se pretează cel mai bine preferințelor lor, menționez aici ultimele titluri pe care biblioteca le-a achiziționat în 2020 și care s-au bucurat de un puternic interes în rândul adolescenților: „Vraja spinilor” de Margaret Rogerson, „Castelul de sticlă” de Jeannette Walls, „Marțianul” de Andy Weir, „Descifrarea universului” de Stephen Hawking și Lucy Hawking, „Părinți” de Diana Bădica, „Tată bogat, tată sărac” de Robert T. Kiyosaki, „Pacienta tăcută” de Alex Michaelides, „Urzeala tronurilor” de George R.R. Martin, „Sapiens. Scurta istorie a omenirii” și „Homo deus. Scurtă istorie a viitorului” de Yuval Noah Harari, „Acolo unde cântă racii” de Delia Owens, „Inteligența emoțională” de Daniel Goleman, „Curajul de a nu fi pe placul celorlalți” de Ichiro Kishimi, Fumitake Koga, „Ziua în care am învățat să trăiesc” de Laurent Gounelle.

Ce ne învață marile romane despre pandemii

*Traducere și adaptare de Iuliana Moraru, Octavia-Ștefana Stoleriu, clasa a XII-a D1,
după un articol scris de Orhan Pamuk, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în anul 2006*

Oamenii sunt foarte curioși în legătură cu asemănările dintre actuala pandemie de Coronavirus și epidemiile istorice de ciumă și holeră. Există o supraabundență de asemănări. De-a lungul istoriei umanității și literaturii s-au remarcat similarități între pandemii, atât la nivelul germenilor și virușilor, cât și în ceea ce privește reacțiile noastre inițiale. Răspunsul inițial la izbucnirea unei pandemii a fost întotdeauna negarea. Autoritățile au întârziat mereu să răspundă, au distorsionat faptele și au manipulat populația pentru a nega existența focarului.

În primele pagini din „Jurnal din anul ciumei“, cea mai strălucită scriere despre molimă și comportamentul uman, Daniel Defoe relatează că, în 1664, autoritățile locale din unele cartiere ale Londrei au încercat să schimbe numărul real al deceselor cauzate de ciumă într-unul mult mai mic, dând vina pe alte boli inventate ca fiind cauza înregistrată a morții.

În „Logodnicii“, un roman din 1827, probabil cea mai realistă carte scrisă vreodată despre o izbucnire de ciumă, scriitorul italian Alessandro Manzoni descrie și susține furia populației locale la răspunsul oficialităților legat de ciuma din 1630, din Milano. În ciuda dovezilor, guvernatorul orașului ignoră amenințarea reprezentată de boală și nici

măcar nu anulează festivitățile de ziua unui prinț local. Manzoni a arătat că ciuma s-a răspândit rapid din cauză că restricțiile introduse nu au fost destul de riguroase, iar aplicarea lor a fost lejeră, cetățenii neluându-le în considerare.

O mare parte din literatura despre ciumă și alte boli contagioase prezintă nepăsarea, incompetența și egoismul celor aflați la putere ca unici factori instigatori ai furiei maselor. Dar cei mai buni scriitori, precum Defoe și Camus, le-au permis cititorilor să zărească altceva decât politica care se afla sub valul de furie populară, ceva intrinsec pentru condiția umană.

Romanul lui Defoe ne arată că în spatele nesfârșitelor proteste și al furiei fără margini se află, de asemenea, o furie împotriva sorții, împotriva unei voințe divine care este martoră și care controlează această moarte și suferință a oamenilor, dar și o furie împotriva instituțiilor religioase care dau impresia că nu știu cum să se ocupe de toate acestea.

Celălalt răspuns universal și aparent nepromovat al umanității în privința pandemiilor a fost întotdeauna reprezentat de crearea zvonurilor și răspândirea informațiilor false. În timpul pandemiilor precedente, zvonurile au fost generate, în principal, de

dezinformare și de imposibilitatea de a vedea imaginea de ansamblu.

Defoe și Manzoni au scris despre faptul că oamenii păstrau distanța atunci când se întâlneau pe străzi în timpul ciumei, dar, totodată, se interesau de știri și povești din orașele și cartierele lor pentru a putea avea o imagine de ansamblu a bolii. Numai prin această viziune generală puteau spera să scape de moarte și să găsească un loc sigur pentru adăpost. Într-o lume fără ziare, radio, televiziune sau internet, cei mai mulți analfabeți aveau doar imaginația lor la dispoziție pentru a înțelege unde se afla pericolul, gravitatea acestuia și amploarea chinului pe care l-ar putea provoca.

Cele mai frecvente zvonuri din timpul focarelor de ciumă erau despre cine adusesse boala și de unde venise. Pe la mijlocul lunii

Ca și răul în sine, ciuma a fost întotdeauna portretizată ca ceva care vine din afară. Mai întâi, izbucnește în altă parte, dar nu se fac destule pentru a o ține în frâu. În relatarea sa cu privire la răspândirea ciumei în Atena, Tucidide a început prin a menționa că focarul începuse departe, în Etiopia și Egipt.

Boala este străină, vine din afară și este adusă cu intenții rele. Zvonurile despre presupusa identitate a purtătorilor săi originali sunt întotdeauna cele mai răspândite și mai populare.

Aceste izbucniri neașteptate și incontrollabile de violență, aceste zvonuri, alături de panică și rebeliune, sunt comune în relatările despre epidemiile de ciumă din perioada Renașterii. Marcus Aurelius i-a condamnat pe creștinii din Imperiul Roman pentru ciuma de variolă antonină, deoarece nu s-au alăturat ritualurilor de a-i îmbuna pe zeii romani. În timpul plăgilor ulterioare, evreii au fost acuzați pentru otrăvirea fântânilor, atât în Imperiul Otoman, cât și în Europa creștină. Istoria și literatura ciumelor ne arată că intensitatea suferinței, a fricii de moarte, a terorii metafizice și a senzației stranie trăite de populația afectată va determina profunzimea mâniei și nemulțumirea politică.

Astăzi avem acces la un volum mai mare de informații pe care ne putem baza, în ceea ce privește pandemia prin care trecem, față de oamenii care au trecut prin pandemiile anterioare. Totodată, acest lucru face ca frica pe care o simțim cu toții, mult mai puternică și justificabilă, să fie atât de diferită de cea de atunci. Teroarea noastră este alimentată mai puțin de zvonuri, bazându-se, mai degrabă, pe informații exacte.

Pe măsură ce vedem punctele roșii de pe hărțile țărilor noastre și cum acestea se multiplică în întreaga lume, realizăm că nu este nici măcar un loc în care putem evada. Nici măcar nu avem nevoie de imaginație ca să începem să ne temem de ce e mai rău. Ne uităm la videoclipuri cu uriașe convoaie de camioane militare negre, ce cară cadavrele din micile orașe italiene spre crematorii, ca și cum am privi propriile noastre procesiuni funerare.

Cu toate acestea, teroarea pe care o simțim exclude imaginația și individualitatea, dezvăluind cât de neașteptat de asemănătoare

martie (a. c.), pe măsură ce panica și teama au început să se răspândească prin Turcia, managerul băncii din Cihangir, cartierul meu din Istanbul, mi-a spus cu un aer de cunoscător că „acest lucru“ a fost răspunsul economic al Chinei către Statele Unite ale Americii și restul lumii.

sunt viețile noastre fragile și umanitatea comună. Frica, mai exact gândul că vom muri, ne face să ne simțim singuri, dar recunoașterea faptului că experimentăm cu toții o angoasă similară ne determină să ieșim din această stare.

Faptul de a ști că întreaga umanitate, din Thailanda până la New York, împărtășește aceleași anxietăți cu privire la purtarea măștii de protecție, la cea mai sigură cale de a proceda cu produsele cumpărate de la magazin, dar și la auto-carantinare, ne reamintește constant că nu suntem singuri, dând naștere unui sentiment de solidaritate. Astfel, nu ne mai amortășește frica noastră, deoarece descoperim în ea un fel de smerenie, ce ne îndeamnă la o mai bună înțelegere reciprocă.

Când privesc la televizor imaginile oamenilor așteptând în afara marilor spitale ale lumii, pot vedea că împart această teroare cu restul umanității, iar astfel nu mă mai simt singur. Cu timpul, începe să nu-mi mai fie rușine de frica mea, ajungând în punctul în care o văd ca pe un răspuns perfect sensibil la tot ceea ce se întâmplă. Îmi amintesc acea zicală despre pandemii și plăgi, care spune că cei cărora le este frică trăiesc mai mult.

În cele din urmă, realizez că frica duce la două reacții diferite în interiorul meu, și poate că în noi toți. Uneori, mă determină să mă retrag în mine, spre singurătate și tăcere. Iar alteori mă învață să fiu umil și solidar.

Prima dată începusem să mă gândesc la scrierea unui roman despre ciumă acum 30 de ani. Chiar și în acel stadiu incipient am pus accentul pe teama de moarte. În 1561, scriitorul Ogier Ghiselin de Busbecq – care a fost ambasadorul Imperiului Habsburgic în Imperiul Otoman, pe vremea lui Suleiman Magnificul – a scăpat de ciuma de la Istanbul, refugiindu-se la șase ore distanță, pe insula Prinkipo, cea mai mare insulă princiară la sud-est de Istanbul, în Marea Marmara. Scriitorul a remarcat că legile legate de carantinare nu erau destul de stricte, declarând că turcii erau „fataliști”, din cauza religiei lor, și anume Islamul.

Aproximativ un secol și jumătate mai târziu, până și înțeleptul Defoe a scris în romanul său despre ciuma londoneză că turcii și mahomedanii „propovăduiau noțiunile

predestinării și că sfârșitul fiecărui om este deja știut”. Romanul meu despre ciumă m-ar putea ajuta să mă gândesc la fatalismul musulman în contextul secularismului și modernității.

Fatalism sau nu, din punct de vedere istoric, a fost întotdeauna mai greu să-i convingi pe musulmani să tolereze măsurile carantinării în timpul unei pandemii, decât pe creștini, mai ales în Imperiul Otoman. Protestele, promovate de mass-media, ale comercianților și ale persoanelor din mediul rural, de toate credințele, au avut tendința de a crește, atunci când erau împotriva carantinei, înrăutățindu-se mai ales printre musulmani.

Din anii 1850, pe măsură ce călătoritul pe vapoare cu aburi devenea din ce în ce mai ieftin, pelerinii care mergeau la locurile sfinte musulmane, mai exact Mecca și Medina, au devenit cei mai prolifici purtători de boli infecțioase din lume. La începutul secolului al XX-lea, pentru a controla fluxul de pelerini către Mecca și Medina și înapoi în țările lor, britanicii au înființat unul dintre cele mai mari centre de carantină din lume, la Alexandria, în Egipt. Aceste demersuri istorice au fost responsabile atât pentru răspândirea noțiunii stereotipe de „fatalism” musulman, cât și a preconcepției că aceștia, alături de alte popoare asiatice, erau singurii purtători de boli contagioase, ei stând la originea acestor molime. La sfârșitul romanului lui Fiodor Dostoievski, „Crimă și pedeapsă”, protagonistul cărții, Raskolnikov, visând la ciumă, vorbește în stilul aceleiași tradiții literare: „A visat că întreaga lume a fost condamnată la o nouă plagă ciudată, teribilă, care venise în Europa din adâncurile Asiei”.

Pe hărțile din secolele XVII-XVIII, granița politică a Imperiului Otoman, unde lumea de dincolo de Occident era considerată abia la început, era marcată de Dunăre. Dar granița culturală și antropologică dintre cele două lumi a fost marcată de ciumă, existând o probabilitate mai mare să te contaminezi la est de marele fluviu. Toate acestea au întărit nu numai ideea fatalismului înnăscut, atribuit atât de des culturilor orientale și asiatice, ci și pe cea a noțiunii preconceptuate conform căreia plăgile și alte epidemii își au originea în cele mai întunecate adâncuri ale Estului.

Imaginea care se desprinde din numeroasele relatări istorice locale ne transmite că moscheile din Istanbul, chiar și în timpul marilor pandemii de ciumă, încă mai organizau înmormântări, persoanele îndoliate încă se vizitau pentru a-și oferi condoleanțele și îmbrățișările și, în loc să se îngrijoreze de unde a venit boala și cum se răspândește, oamenii erau, mai degrabă, preocupați să fie pregătiți în mod adecvat pentru următoarea înmormântare.

Cu toate acestea, în timpul actualei pandemii de coronavirus, guvernul turc a adoptat o abordare laică, interzicând

înmormântările pentru cei care au murit de această boală și luând decizia, fără echivoc, de a închide moscheile în zilele de vineri, când credincioșii se adunau, în mod normal, în grupuri mari, pentru cele mai importante rugăciuni ale săptămânii. Turcii nu s-au opus niciodată acestor măsuri. Oricât de mare ar fi frica noastră, ea este, de asemenea, înțeleaptă și îngăduitoare.

Pentru ca după această perioadă de pandemie să existe o lume mai bună, trebuie să avem sufletele pline de sentimente precum umilința și solidaritatea, emoții indispensabile în aceste vremuri tulburi.

Referințe:

- Orhan Pamuk, *What the Great Pandemic Novels Teach Us*, „New York Times”, <https://www.nytimes.com/2020/04/23/opinion/sunday/coronavirus-orhan-pamuk.html?fbclid=IwAR1gVBtDyuKnKxFAbHWuZAI8EAw17ErzxaRINfIPqePponniLCgp8hcSIO8> (accesat în data de 2.11.2020).

Elif Shafak despre regăsirea empatiei și optimismului în timpuri provocatoare

Traducere și adaptare de Elena Chihaia, Alexandra Patap și Florina Brezuleanu, clasa a XI-a A

În timp ce Elif Shafak lansează o nouă carte de buzunar, „Cum să rămâi lucid într-o epocă a dezbinării”, autoarea, academiciana și activista turco-britanică îi vorbește lui Katie Berrington despre puterea poveștilor și valorificarea emoțiilor negative.

„Trăim vremuri ciudate, nu-i așa?” spune Elif Shafak, în cadrul întâlnirii noastre via Zoom pentru a discuta despre cea mai recentă carte a ei – o „pledoarie înălțătoare pentru un optimism conștient” de 90 de pagini.

La un an după ce romanul ei, „10 minute și 38 de secunde în această lume ciudată”, a fost selectat pentru premiul Booker 2019, Shafak a adoptat o abordare diferită în scrierea acestei noi cărți non-ficționale de buzunar. „Cum să rămâi lucid într-o epocă a dezbinării” a fost scris în timpul carantinei, inspirat de o întrebare întrezărită în Londra, în timp ce pandemia a dat normalitatea peste cap.

„Ce ai vrea să fie diferit?” era întrebarea prezentă în mod repetat, pe pancarte și în parcuri, sub formă de graffiti, întrucât lumea se trezise într-o nouă normalitate. Răspunsul unei persoane a rezonat în mod deosebit cu Shafak: „Vreau să fiu ascultat”.

„Asta chiar mi-a rămas”, spune ea. „Cred că simbolizează răspunsul la experiența prin care trecem majoritatea dintre noi în acest moment. Simțim că nu suntem auziți.” Autoarea turco-britanică este pasionată de importanța promovării povestitorilor pentru îmbunătățirea înțelegerii noastre individuale și colective. „Cred că ne bazăm prea mult pe cifre, informații, gândind că doar să împărtășim informații este suficient pentru a-i face pe oameni interesați”. Ea consideră necesară folosirea poveștilor pentru a contracara dezinformarea. „Avem nevoie de mai multă cunoaștere, mai multă înțelepciune, mai multă empatie – și pentru asta avem nevoie de povești.”

Din acest motiv, Shafak își încorporează propriile experiențe în exemplele pe care le prezintă în carte. Desigur, nu este suficient să ascuți doar poveștile și experiențele celor pe care îi cunoști și îi înțelegi deja. „Avem nevoie de mai multe povești”, insistă Shafak. „Cred că pluralitatea este foarte importantă și pentru asta trebuie să îmbrățișăm diversitatea în spațiile publice, dar și în spațiile noastre digitale.”

Timpul liber pe care l-a avut în timpul carantinei (în timp ce era acasă cu copiii ei și scria cartea) a fost petrecut citind. Ea aplică principiul diversității în conceperea listei sale de lecturi, despre care spune că nu este limitată de gen. „Sunt săptămâni când citesc doar filozofie politică, sunt săptămâni când citesc doar poezie. Depinde de starea mea de spirit...”

„Este mai bine să ai o minte deschisă și să fii curios despre subiecte despre care nu știm prea multe.”

Deși de lungime scurtă, „Cum să rămâi lucid într-o epocă a dezbinării” acoperă o gamă largă de subiecte ale experienței și emoțiilor umane, de la anxietate, furie și apatie, la deziluzie și nedumerire. Aceste zone de interes se regăsesc la Shafak de mult timp. „Obişnuiam să călătoresc mult în Orientul Mijlociu în Europa și nu numai, iar când merg într-un loc nou, îmi place să ascult oamenii. Cred că scriitorii trebuie să fie

cititori buni și ascultători buni toată viața”, spune ea.

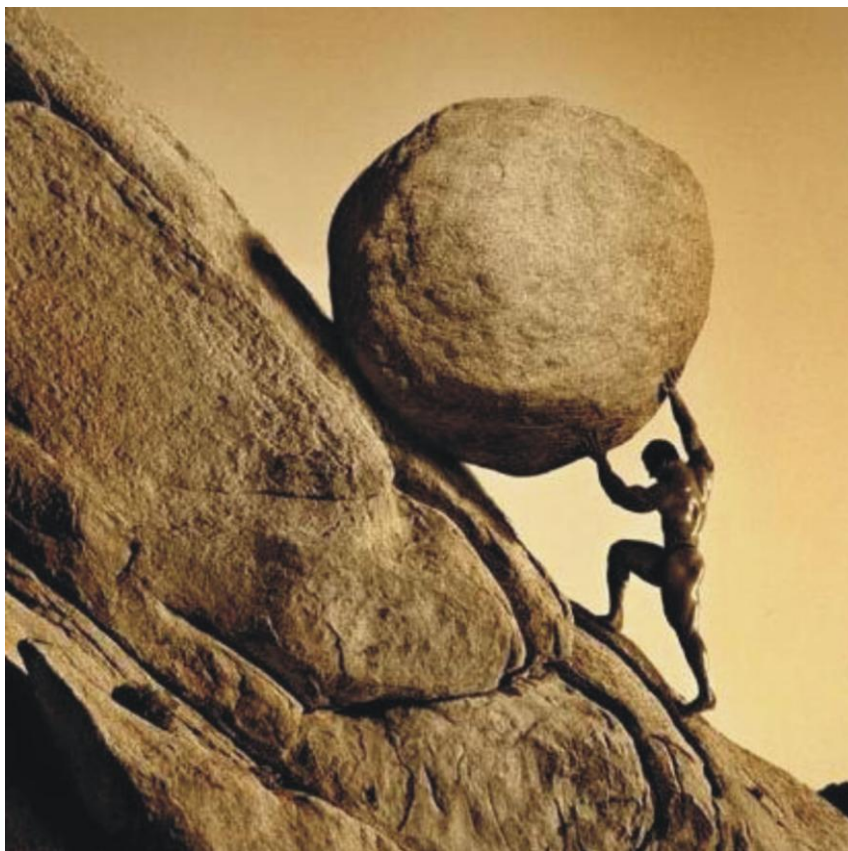
Ceea ce a fost frapant pentru Shafak în timpul călătoriilor sale a fost cât de multă anxietate a văzut în lume – în special la generația tânără. „Când ascult oamenii, ascult două lucruri: ce îmi spun și cum îmi spun, cu ce fel de energie și alegerea cuvintelor, pentru că emoția atribuită conținutului este, de asemenea, importantă.

Cartea se simte fortificatoare și optimistă, în ciuda circumstanțelor de haos și criză din care s-a născut și la care răspunde. Shafak este mulțumită de asta. „Și eu sunt o persoană familiară cu pesimismul și poate asta este cheia – deoarece este OK să nu fii OK, este OK să fii anxios și este OK să ai frici”, spune ea. „Poate că este mai înălțător decât să spunem că trebuie să fim puternici tot timpul și să ne focusăm și să ne ținem ochii la orizont. Deoarece adevărul este că, eu cred că suntem cu toții confuzi în acest moment și că noi toți ne confruntăm cu multe emoții

negative... Și asta este OK. Ce nu este OK este să rămâi acolo.”

Cred că odată ce recunoaștem sentimentele din noi, întrebarea „Ce fac cu ele și cum merg mai departe?” devine o sursă de energie, iar anxietatea și furia pot să ne împingă într-o direcție mai bună. Sper că ceea ce este înălțător despre carte este că nu neagă emoțiile negative din viața noastră, dar mai degrabă încearcă să facă ceva pozitiv cu ele. Asta mă face să mă simt optimistă.

Pledoaria lui Shafak pentru povestiri este motivată de influența sa asupra capacității noastre de empatie și acest lucru este exact ce autoarea speră că cititorii vor lua din cartea sa. Când spun empatie, mă refer la faptul că trebuie să fim empatici, în primul rând, cu oamenii care sunt diferiți de noi. De asemenea, să fim empatici cu noi înșine”, clarifică ea. „Trebuie să schimbăm felul în care ne abordăm pe noi înșine și propria noastră complexitate și să nu uităm empatia și compasiunea atât în interior, cât și în exterior.”

Referințe:

- Katie Berrington, *Elif Shafak on Finding Empathy and Optimism in Challenging Times*, https://www.net-a-porter.com/en-ro/porter/article-5c1e037605b231c1?fbclid=IwAR3NLBgbJw0L99jKTBPFoIXok9k_c8LUhWuLbOmPUSSq3Dyj1_7_PgDIhi0 (accesat în data de 29.10.2020).

Ce ne spune Albert Camus despre criza actuală

Interviu tradus din limba franceză de Ivona Graur, clasa a XI-a F

Romanul „Ciuma”, publicat în 1947, rezonază puternic cu epidemia Covid-19 și a cunoscut o creștere spectaculoasă a vânzărilor de cărți. Ce putem învăța din asta? Interviu cu Françoise Kletz-Drapeau, doctor în filosofie, care predă la Sorbonne-Nouvelle și la Espace éthique Ile-de-France.

Ce ne spune „Ciuma” despre criza actuală?

Noi am găsit în acest roman din 1947 ceva care să ne hrănească întrebările pentru 2020. Înainte, îl citeam ca o metaforă a „ciumei brune”. Astăzi, în fața unei boli reale, descoperim brusc boala unui sistem economic care nu mai știe cum să ofere sistemului nostru de sănătate mijloacele necesare. Față în față cu lipsa flagrantă de finanțare pentru sănătatea publică, „Ciuma”, un text care ne invită să fim „uniți”, ne arată punctele slabe ale sistemului imunitar al unei societăți care a devenit patologic individualistă prin înrobirea legilor pieței.

Ce răspunsuri pozitive putem găsi în acest roman?

„Ciuma” ne spune, de asemenea, că există mai multe de admirat la oameni decât de disprețuit. Această epidemie arată natura umană în ororile sale, dar și în ceea ce fiecare om poate dezvălui despre el în cazul flagelului, evoluând pozitiv.

Este valabil conceptul de măsură, atât de drag lui Camus, în timpul unei pandemii incomensurabile?

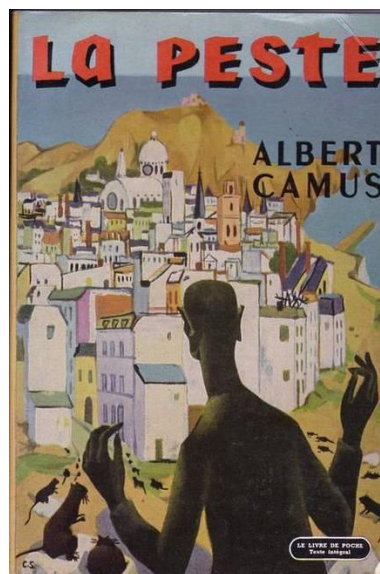
Părintele Paneloux o recunoaște: „Acest lucru este revoltător, deoarece depășește măsura.” Ciuma ridică problema măsurii deoarece dezvăluie măreția și, totodată, slăbiciunea omului într-o lume care pare absurdă, în care excesul de suferință depășește ceea ce omul poate suporta la

nivel fizic și înțelege la nivel intelectual. Depinde de noi să știm cum să confruntăm acest exces.

Se vorbește mult despre „Ciuma”, putem găsi idei de reflectat cu privire la această criză și în alte texte ale lui Camus?

Da, și mai ales pentru a răspunde la întrebarea dvs. anterioară. Trebuie să ne confruntăm cu disproporția flagelului, motiv pentru care trebuie să ne amintim de sfârșitul „Mitului lui Sisif”. Acest eseu pune problema absurdului, adică etimologic vorbind, a acestei lumi „surde”, pe care, pe de o parte, nu o mai auzim și care, pe de altă parte, nu ne mai aude suferința. Cu toate acestea, spune Camus la sfârșit, „trebuie să

ni-l imaginăm pe Sisif fericit”. Sisif, asemenea celor care suferă de Covid-19 sau cei care luptă, trebuie să redescopere măsura corectă a lumii. Atunci când îl prezint pe Camus în fața unui grup de medici, îi invit să completeze lectura romanului „Ciuma” cu „Gândirea de amiază”, ultimul capitol din „Omul revoltat” și textul „Exilul Elenei” dedicat lui René Char la sfârșitul operei „Vara”. Acestea reprezintă o invitație spre a reflecta și a acționa respectând o măsură care nu este doar un mijloc plăcut și potrivit, ci chiar măreția exactă a fiecăruia dintre noi.

Referințe:

- Olivia Elkaim, *Épidémie : ce qu'Albert Camus nous dit de la crise actuelle*, <https://www.lavie.fr/idees/epidemie-ce-qualbert-camus-nous-dit-de-la-crise-actuelle-2718.php> (accesat în data de 11.10.2020)

„Tetralogia Napolitană” de Elena Ferrante (recenzie)

Iuliana Moraru, clasa a XII-a DI

Încă nu am terminat această tetralogie, dar știu că o voi face încă de când citeam primul volum. În acest moment, tocmai am întors ultima filă din volumul al treilea și l-am început imediat pe următorul, deoarece sunt nerăbdătoare să aflu ce li se mai întâmplă celor două prietene și cum evoluează relația dintre ele.

Știu de pe acum că îmi va fi inimaginabil de greu să mă despart de cele două eroine ale seriei, Rafaella Cerullo, căreia i se mai spune Lina sau Lila, și Elena Greco, zisă Lenu sau

Lenuccia. Întâmplările sunt relatate din perspectiva Elenei care, la 60 de ani, atunci când prietena ei cea mai bună dispăre fără urmă, începe să aștearnă pe hârtie tot ce își amintește despre lunga perioadă în care și-au păstrat strânsă relația. Nu am putut să nu observ, de-a lungul celor trei volume parcurse până acum, că Lenu este prietena genială pentru Lila și invers. Fiecare are o particularitate ce o face să fie genială în ochii celeilalte. De asemenea, am remarcat faptul că, încă de la 10 ani, de când s-au cunoscut,

fetele se influențează una pe cealaltă, se atrag și se resping, se îndepărtează și apoi se regăsesc, se invidiază și se admiră, dar, cel mai important, se sprijină mereu în încercările ce le apar în cale, oricât de mare ar fi distanța care le desparte.

Pentru mine, Lila și Lenu vor rămâne mereu două modele și cred că ar putea juca acest rol pentru oricine, pentru orice relație de prietenie. Nu cred că ai cum să citești această serie și să nu te regăsești, măcar într-o mică măsură, în faptele și în gândurile personajelor și, totodată, nu ai cum să

o citești și să nu fii impresionat de felul în care scrie Elena Ferrante, de puterea și adevărul din spatele cuvintelor sale. Vă recomand cu mare drag aceste patru volume, care îmbină armonios tema prieteniei cu cea a depășirii propriei condiții. Din punctul meu de vedere, „Tetralogia Napolitană” se potrivește, într-un fel sau altul, fiecăruia dintre noi și ar trebui citită de cât mai multă lume. Iar dacă preferați filmele în locul cărților, există și un serial realizat după aceste cărți, pe care îl puteți urmări pe HBO GO.

Voi lăsa aici și câte un citat din primele trei volume. Sunt citate care mi-au atras atenția în mod deosebit și pe care le voi ține minte mult timp:

- „Dacă nu există iubire, devine aridă nu doar viața oamenilor, ci și a orașelor.”
- „Timpul e o curgere de cuvinte coerente doar în aparență, cu cât cineva are mai multe la dispoziție, cu atât le învălmășește mai mult.”
- „Vezi? În povești faci cum vrei și în realitate faci cum poți.”

Din enigmaticul lirism oriental

Clasa a IX-a A

Printre speciile lirice foarte îndrăgite de poeții japonezi clasici se numără *haiku* și *tanka*, poezii cu formă fixă, de dimensiuni miniaturale, exprimând chinurile și bucuriile iubirii ori venerația față de natură sub aspectele ei cele mai simple, nelipsite de un surâs binevoitor. *Tanka* are cinci versuri, însumând 31 de silabe, iar *haiku* este un tristih de 17 silabe. Nu există nici rimă și nici ritm, ci numai asonanțe și aliterații.

În cadrul unui atelier de creație literară, coordonat de profesorul de limba și literatura română, Laura Grama, elevii clasei a IX-a A au compus încântătoare poezii miniaturale, ilustrând teme literare studiate.

Afară e frig,
Natura a murit,
Păsările pleacă,
Covor de frunze s-a
așternut.
Cred că e toamnă.
(*Toamna*, Popa Andrei-
Vladimir)

A venit iarna,
Zăpada s-a întins,
Peste tot e numai alb,
Copiii ies la saniuș.
Iarnă frumoasă!
(*Iarna*, Privistirescu
Alexandru)

O zi de dor,
O seară de amintire,
Încă o zi trece,
Eu încă te iubesc,
Prietena mea dragă!
(*Iubire*, Tărăpănel-Dău
Alexandru)

De copil a aflat:
cartea e lucrul
cel mai important!
De vrei să ajungi departe,
învață multă carte!
(*Cartea*, Deleanu Nicoleta)

Tot ce vezi în jur
e o mare albă.
Mii de fulgi de nea
cad peste hotare

și copiii ies la saniuș.
(*Iarna*, Deleanu Nicoleta)

A venit iarna,
Fulgii albi se măcină,
Zăpada se așterne,
Natura îngheață,
În jur, totul sclipește.
(*Frumusețea iernii*,
Hamciuc Denisa)

În fața răsăritului,
lucește
pe o plantă somnoroasă
un strop de rouă
ca un mărgăritar alb.
(*Roua*, Popescu Cosmin-
Gabriel)

Astăzi plâng după tine.
Mi-e dor de acele zile,
de care acum
îmi amintesc
cu drag!
(*Copilărie*, Drobotă
Darius)

Vise în iubire,
Dovada realității oarbe.
Ochii ei...
Gândesc ca un copil,
uitându-se la cer
(*Nesiguranță*, Zapodeanu
Remus)

Vestitorii primăverii
sosesc,

Soarele de după nori
apare,
Totul în jur e numai
veselie.
(*Vestitorii primăverii*,
Macarov Livia)

De-ai vrea acum, aici,
Sufletul să mi-l alini,
Să ne iubim ca doi copii,
De-ai vrea,
Iubirea să înflorească...
(*De-ai vrea...*, Gabor
Andrea Narcisa)

Afară e vânt și frig,
în casă e cald și bine,
dar tu tot vrei să ieși
ca sa te joci
în omătul moale.
(*Iarna*, Hrițcu Valentin
Constantin)

Timpul singur trece, trece
Lumea toată se petrece.
Caută fără rost,
Nu găsește,
Nu se oprește...
(*Timpul*, Agafiței George)

Stoluri de păsări plutind
sub soare de aur,
topindu-se
în marea portocalie
a crepusculului.
(*Soare*, Keri-Dascălu
Eduard)

Ochii tăi
în inima mea,
Ce n-aș da
să-i văd măcar o dată,
Căldura să ți-o simt,
Zâmbetul să ți-l sărut...
(Regret, Vintilă Ștefan)

Soarele strălucește
Pe bolta cerească,
Zâmbește prin nori,
Se bucură de lume.
Râdem împreună.
(Soarele, Movila Antonie)

Un dar în viață
sunt bunicii,
Cei cu păr de argint
și inimă de aur,
Ce ne cuprind pentru o
vreme.
(Bunicii, iubirea
neconștientă, Pricope
Bianca-Maria)

Haiku

Mama e ființa
care mi-a dat viață
și mă iubește.
(Mama, Popa Andrei-
Vladimir)

Iarna a sosit,
copiii se joacă afară.
Zâmbete...
(Veseliu, Privistirescu
Alexandru)

Florile zâmbesc,
Soarele răsare,
Păsările cântă!
(Primăvară, Tărăpănel-
Dău Alexandru)

O barcă se oprește.
În față, pe țârm,
un piersic în floare.
(Piersicul, Apetrei
Alexandru)

Crestele norilor
fărămate-n crâmpoie...
Muntele sub lună...
(Clar de lună, Apetrei
Alexandru)

O haină argintie
Îmbracă țara noastră.
Ninsoare...
(Ninge..., Deleanu
Nicoleta)

Ploaie...
Pământul se scaldă,
Stropii continuă să cadă.
(Ploaia, Hamciuc Denisa)

Razele blânde ale soarelui
dezmiardă
pământul cald
(Blândețe, Popescu
Cosmin-Gabriel)

Atunci când
priveam acei fulgi de nea
căzând
eram fericit!
(Fulgi de nea, Droboț
Darius)

Un lac limpede
Cerule înnoată,
Călătorie în vis...
(Lacul, Zapodeanu
Remus)

Natura e adormită,
Fulgi de nea cad lin,

E iarnă...
(Venirea iernii, Macarov
Livia)

Primăvara înfloarește,
Soarele strălucește,
Parfum...
(Primăvară, Gabor
Andrea Narcisa)

Coroană de-aur făurită
pe cap intră
potrivită!
(Soarele, Hrițcu Valentin
Constantin)

Lume, lume călătoare,
Nu te îndrepti acum
spre soare?
(Călătorie, Agafiței
George)

Ploaia în lac
picură stropi de argint
și cântec de ape.
(Cântec, Keri-Dascălu
Eduard)

Dorul de tine...
Scânteia dintre noi
Unde a dispărut?
(Dor, Vintilă Ștefan)

Viața este scurtă.
Bucură-te de ea!
Nu o irosi!
(Viața, Movilă Antonie)

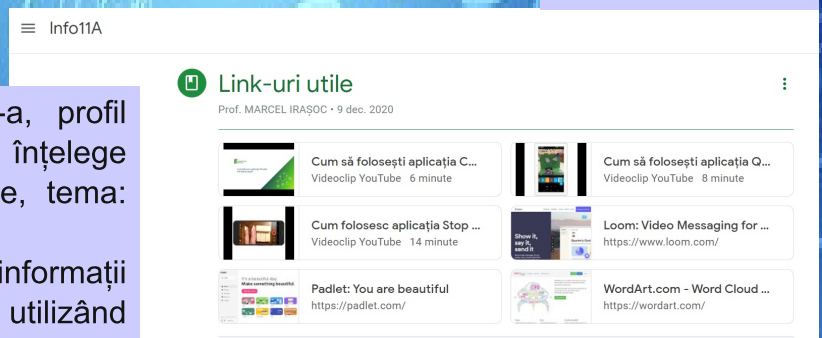
Vine primăvara,
Natura
își începe petrecerea.
(Petrecerea naturii,
Pricope Bianca-Maria)

Recursivitate și fractali - lecție online

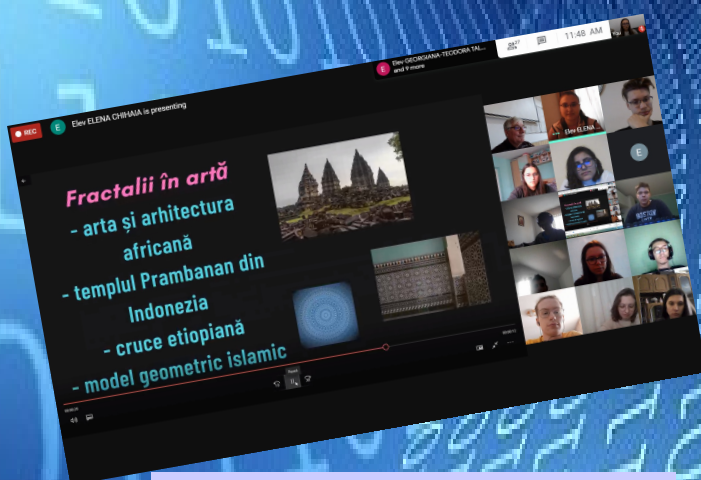
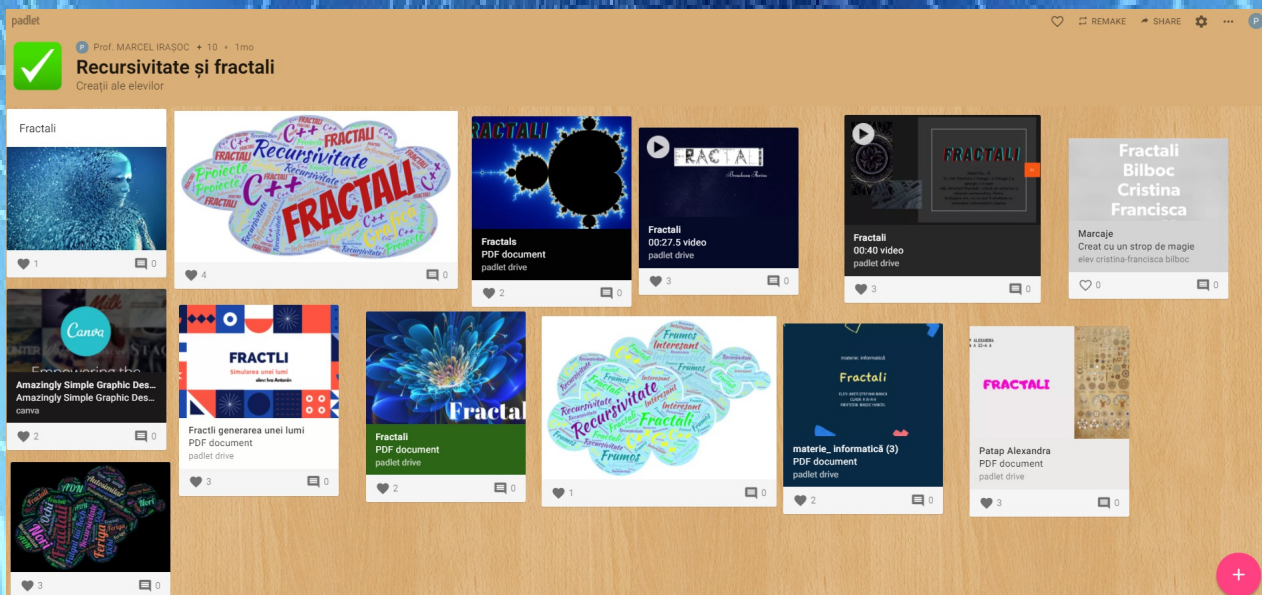
Prof. Marcel Irașoc

Am propus elevilor clasei a XI-a, profil matematică-informatică, pentru a înțelege mai bine noțiunea de recursivitate, tema: Recursivitate și fractali.

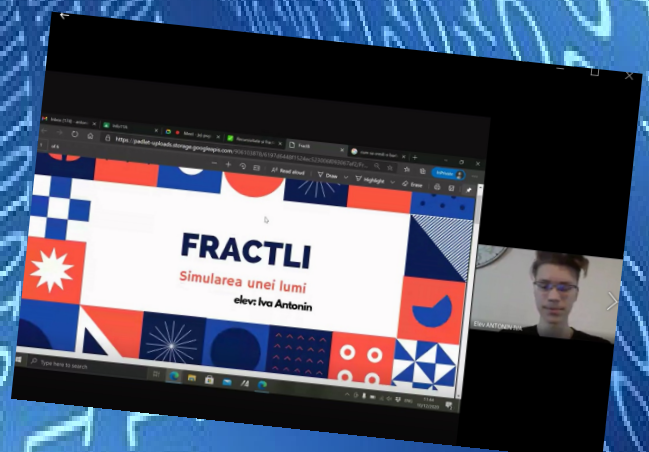
Am sugerat elevilor să caute informații despre fractali și să realizeze utilizând instrumente digitale adecvate miniproiecte despre fractali.

La începutul activității am creat un „avizier” cu aplicația online Padlet unde elevii au postat propriile creații. Am invitat câțiva elevi să prezinte ceea ce au realizat.

Prezentarea elevei Elena Chihai (captură din timpul orei)

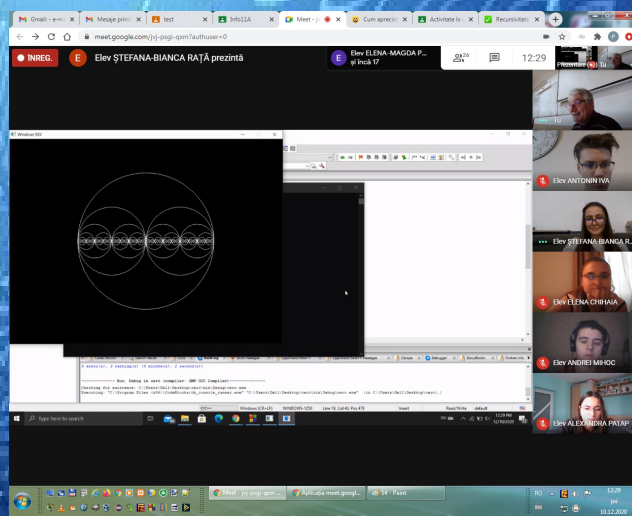
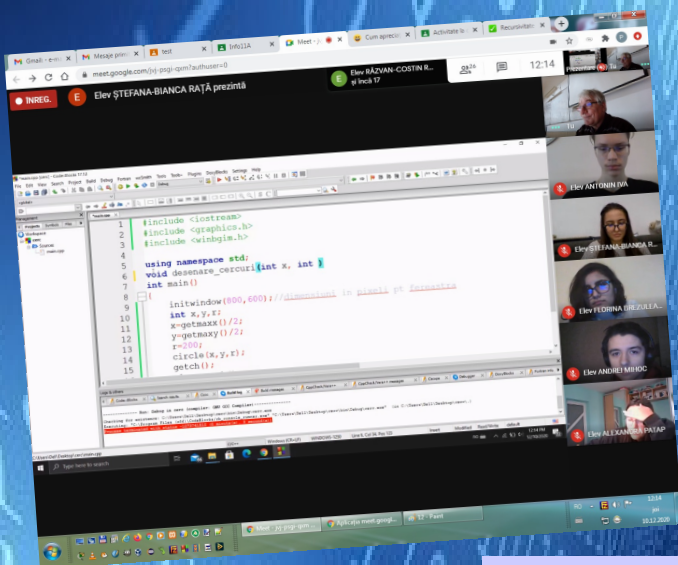

Prezentarea elevului Antonin Iva (captură din înregistrare film)

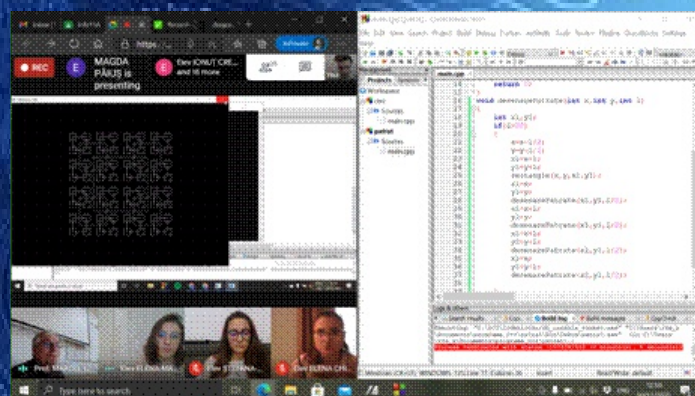
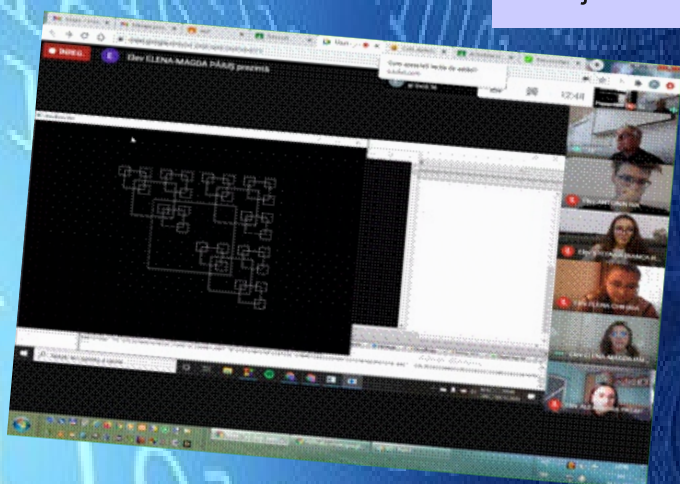

Recursivitate și fractali - lecție online

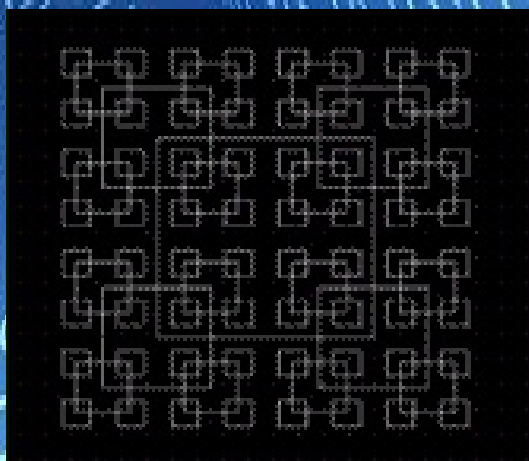
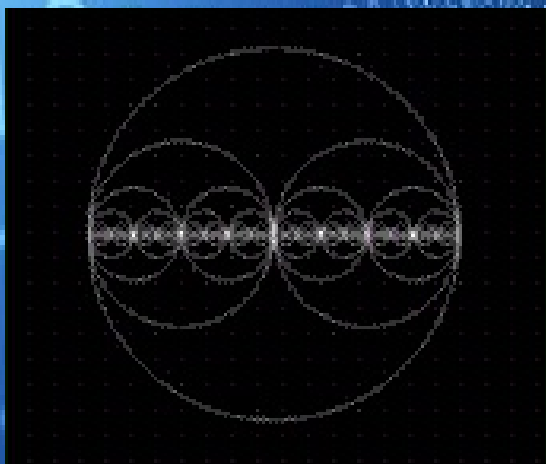
Am continuat activitatea prin realizarea a două proiecte de către elevi în aplicația Code Blocks prin care, plecând de la un cerc și un pătrat, utilizând tehnica recursivității am generat fractali. Elevii au lucrat sub îndrumarea profesorului și partajarea propriilor ecrane.

Partajare ecran a elevei Bianca Rață (captură din timpul orei)

Partajare ecran a elevei Elena Păiuș (captură din timpul orei)

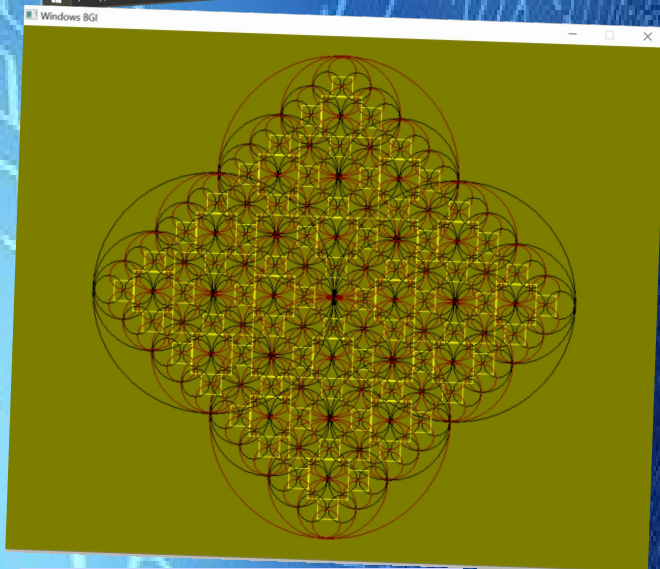
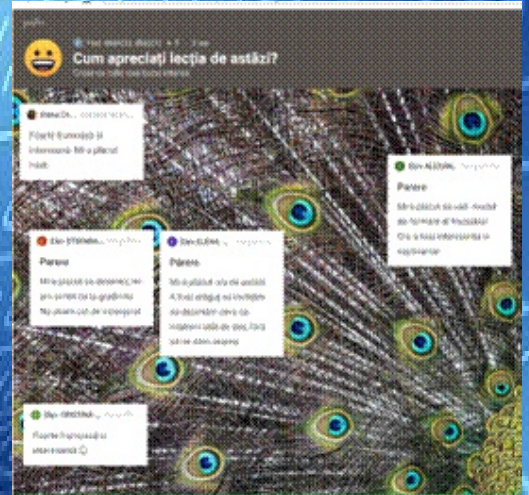
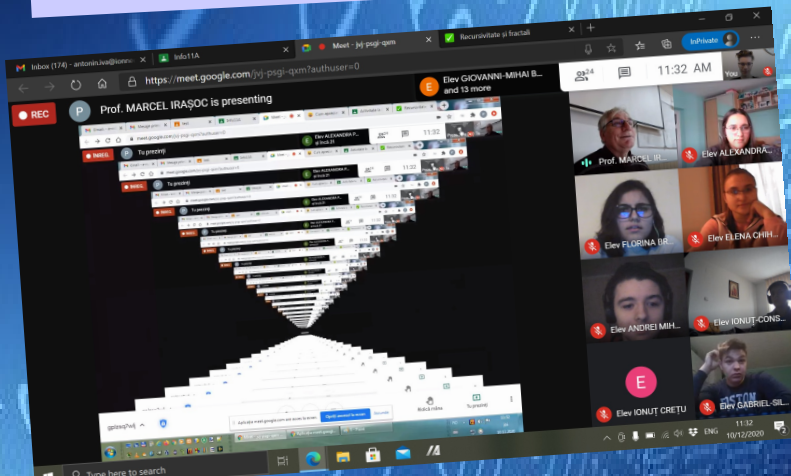

Rezultatele finale

Recursivitate și fractali - lecție online

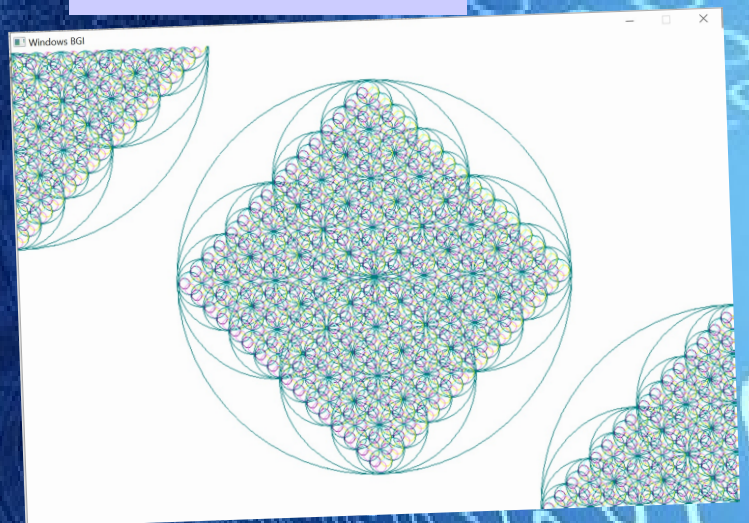
Elevii au primit ca teme miniproiecte realizarea în Code Blocks a unor programe C++ care să genereze fractali.

Ca feedback la sfârșitul orei am creat un Padlet unde elevii au postat impresiile lor privind desfășurarea activității.

Tema elevei Bianca Rață

Tema elevei Elena Păiuș

Scopul principal pe care l-am urmărit a fost însușirea și înțelegerea noțiunii de recursivitate, conexiunea dintre informatică și lumea fascinantă a fractalilor. Am urmărit ca elevii mei să argumenteze corect temele realizate, să aprecieze realizările colegilor, să utilizeze corect noțiunile teoretice însușite, să implementeze algoritmi recursivi utilizând limbajul C++.

Fiind o activitate desfășurată online am folosit fiecare device-urile de care dispunem: calculatoare desktop, laptop-uri, telefoane.

Ca aplicații: platforma G Suite for Education, (pentru întâlnirea live: Meet), Code Blocks, Padlet, Word Art, Canva, Pentru film: înregistrare Meet, prelucrare cu OpenShot Video Editor.

A fost o nouă experiență cu elevii mei. Întotdeauna avem câte ceva de învățat. Am învățat în primul rând că trebuie să-i apreciez mai mult în ceea ce privește creativitatea și modul fantastic în care privesc lucrurile. Faptul că aplicațiile practice cu un rezultat spectaculos îi încântă și ajung mai repede la ceea ce se numește învățare activă și creativă.

LICEUL TEORETIC „ION NECULCE” TÂRGU FRUMOS

CONFERINȚĂ
2020 ONLINE
7 octombrie
ora 14:00

Oameni care fac istorie.
Credem în oameni.
Credem în educație.

Conferențieri:

Prof. dr. Sergiu-Constantin Enea
Liceul Teoretic „Ion Neculce” Târgu Frumos
Din nou despre Târgu Frumos. Repere din
istoria învățământului conștient

EDUCAȚIA
SCHIMBĂ
VIEȚI

Ediția a II-a

Lector univ. dr. Bogdan-Constantin Necula
Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Despre lucrurile cu adevărat importante

Parteneri educaționali

<http://liceulionneculce.ro/>
<https://oamenicarefacistorie.home.blog/>

Colectivul de redacție:

Lavinia Asăvoaie, clasa a XI-a D
Florina Brezuleanu, clasa a XI-a A
Andreea Butnaru, clasa a XI-a F
Elena Chihăia, clasa a XI-a A
Alexandra David, clasa a XI-a C
Georgiana-Elena Dirîță, clasa a XI-a D
Ivona-Maria Graur, clasa a XI-a F
Iuliana Moraru, clasa a XII-a D1
Adriana Nica, clasa a XI-a D
Alexandra Patap, clasa a XI-a A
Maria Petraru, clasa a XI-a D
Octavia-Ștefana Stoleriu, clasa a XII-a D1
Cristina Văscănianu, clasa a XI-a D
Cristiana-Maria Vernică, clasa a XI-a D
Daria-Ioana Vîrgă, clasa a XI-a D

Prof. Corina-Diana Alexa-Angheluș
Prof. Gabriel Enacache
Prof. Marcel Irașoc
Prof. Ionela Mihăilescu
Prof. Anca Rusu
Prof. Sofica Vană
Prof. Paula-Livia Vorniceanu
Coordonator: prof. dr. Sergiu-Constantin Enea

SCOALA ONLINE

Liceul Teoretic „Ion Neculce” Târgu Frumos
Strada Cuza Vodă, nr. 65, Târgu Frumos, jud. Iași
0332 805 922
proiecteneculce@gmail.com
liceulionneculce.ro

ISSN 2602 - 1730
ISSN - L 2602 - 1730